

2024

**RAPORT
O STANIE
GMINY SARNAKI
ZA 2024 ROK**

Sarnaki, 31 maja 2025 r.

SPIS TREŚCI	
WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
1. Informacje ogólne.....	5
2. Położenie gminy.....	5
3. Ludność gminy	5
4. Rolnictwo i przedsiębiorczość	6
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	8
II. ORGANY GMINY	10
1. Rada Gminy	10
2. Wójt.....	13
3. Jednostki pomocnicze (sołectwa)	14
III. URZĄD GMINY	15
1. Struktura urzędu gminy	15
2. Inwestycje	16
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	23
IV. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY	27
1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach.....	27
2. Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach	43
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach.....	58
4. Placówki oświatowe	60
5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach.....	62
V. FINANSE GMINY	69
1. Budżet	69
2. Fundusz sołecki	77
VI. OCHRONA ŚRODOWISKA	80
VII. INFRASTRUKTURA	83
1. Gospodarka gruntami.....	83
2. Gospodarka nieruchomościami.....	86
VIII. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE	88
1. Ochrona zdrowia.....	88
2. Działania ratowniczo - gaśnicze.....	89
3. Analiza bezpieczeństwa na terenie Gminy Sarnaki	90
IX. ZAKOŃCZENIE	91
WYKAZ TABEL	93

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Państwu **„Raport o stanie Gminy Sarnaki za 2024 rok”**, który sporządzony został zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Raport powstał w oparciu o informacje przygotowane przez kierowników i pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Sarnaki oraz jednostek organizacyjnych Gminy Sarnaki. Dzięki opracowanym i zebranym materiałom będą mogli Państwo zasięgnąć przejrzystych informacji o kierunkach i działaniach gminy, osiągniętych rezultatach i efektach oraz nakładach finansowych związanych z ich realizacją.

Celem przygotowania niniejszego raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy, z uwzględnieniem najważniejszych aspektów funkcjonowania Gminy Sarnaki, zarówno w zakresie realizowanych inwestycji i przedsięwzięć, jak i stanu finansów, jakości usług publicznych, edukacji, ochrony środowiska, kultury oraz współpracy z organizacjami społecznymi.

W Gminie Sarnaki zachodzi co roku wiele pozytywnych zmian. Jest to przede wszystkim zasługa ciężkiej pracy pracowników Urzędu Gminy w Sarnakach, dobrej współpracy, za którą bardzo serdecznie wszystkim zaangażowanym w rozwój naszej Gminy dziękuję.

Zwieńczeniem tej ciężkiej i owocnej pracy jest otrzymanie w 2024 r. nagrody w rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej” za 2024 rok w kategorii **„Gminy Wiejskie”**. To jedno z najbardziej cenionych zestawień oceniających jakość zarządzania i rozwój lokalny w Polsce. Oceniane są m.in. finanse, inwestycje, edukacja, ochrona środowiska, cyfryzacja, jakość życia i aktywność obywatelska. Gmina Sarnaki we wspomnianym zestawieniu zajęła **6 miejsce** w Polsce. Wyróżnienie to jest potwierdzeniem, że nasze działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, przejrzystości finansowej i wysokiej jakości usług publicznych przynoszą wymierne efekty.

Na uwagę zasługują również wyróżnienie w prestiżowym rankingu pisma samorządowego „Wspólnota” pn. **„Liderzy inwestycji – wydatki inwestycyjne samorządów 2021 – 2023”**, w którym Gmina Sarnaki w 2024 r. znalazła się na **158 miejscu**. Jest to ogromny awans z miejsca 1352 z roku 2023. Wiodącymi inwestycjami uwzględnionymi w rankingu były m.in. przebudowa drogi powiatowej tzw. „Nadbużanki” na odcinku drogi Kózki

– Serpelice – Borsuki – granica województwa (Janów Podlaski) oraz przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach.

Oficjalne otwarcie odcinka drogi tzw. „Nadbużanki”

Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach

Przed nami kolejne inwestycje, budżet inwestycyjny gminy na lata 2024–2025 wygląda też imponująco, co bardzo mnie cieszy. Nie zwalniamy tempa i wierzę, że nasza urokliwa gmina nadbużańska po kolejnych dwóch latach przesunie się przynajmniej do pierwszej setki rankingu.

Dlatego zachęcam wszystkich zainteresowanych sprawami naszej Gminy, a w szczególności mieszkańców do lektury niniejszego dokumentu. Realizacja naszych ambitnych planów nie byłaby również możliwa bez współpracy z Radą Gminy w Sarnakach, Sołtysami, Kołami Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniami. Mam głęboką nadzieję, że niniejszy dokument będzie dla Państwa cennym źródłem informacji o Gminie Sarnaki.

Z wyrazami szacunku
Wójt Gminy Sarnaki

/-/ Grzegorz Arasymowicz

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Informacje ogólne

Położenie - województwo mazowieckie, powiat łosicki.

Charakter gminy - gmina wiejska, 32 sołectwa.

Powierzchnia - 197,3 km²

Liczba ludności - 4 295 osób zameldowanych na stałe (stan na dzień 31.12.2024 r.)

2. Położenie gminy

Gmina Sarnaki położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w odległości 20 km od Łosic – miasteczka powiatowego i 140 km od Warszawy. Od strony północnej naturalną granicą z województwem podlaskim jest rzeka Bug. Od południa gmina graniczy z województwem lubelskim.

Przez terytorium gminy przebiega droga krajowa nr 19 Suwałki - Barwinek, która krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 811 z Białej Podlaskiej łączącą województwo podlaskie z przejściem granicznym w Terespolu i Kukurykach w województwie lubelskim. Przebiega również linia kolejowa Warszawa - Hajnówka.

Gmina obejmuje obszar 197,3 km², z czego ok. 36% stanowią lasy. W 32 sołectwach o zwartej i kolonijnej zabudowie mieszka 4 295 mieszkańców, w większości trudniących się rolnictwem. Gmina posiada wyjątkowe walory krajobrazowe i przyrodnicze, które przyciągają latem wielu wczasowiczów.

3. Ludność gminy

Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba stałych mieszkańców wynosiła 4 295 osób, natomiast liczba zameldowanych na pobyt czasowy wynosiła 55 osób. Łączna liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy wynosiła 4 348 (2 osoby posiadają zarówno pobyt stały jak i czasowy).

W ramach spraw obywatelskich realizowane były zadania z zakresu USC, ewidencji ludności, dowodów osobistych. W 2024 r.m.in.:

- 1) wydano 1 decyzję meldunkową o umorzeniu postępowania administracyjnego dotyczącego wymeldowania osoby;
- 2) sporządzono 71 aktów stanu cywilnego:
 - a) 8 aktów urodzenia (w tym 8 transkrypcji aktów zagranicznych),
 - b) 40 aktów małżeństwa (w tym 5 transkrypcji zagranicznego aktu małżeństwa, 2 małżeństwa cywilne poza lokalem USC, 2 małżeństwa cywilne w USC, 31 małżeństw konkordatowych),
 - c) 23 akty zgonu
- 3) wydano: 411 odpisów aktów stanu cywilnego;
- 4) nie wydano: decyzji administracyjnej z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

W 2024 r. w Gminie Sarnaki urodziło się 18 osób, zmarły 55 osób.

4. Rolnictwo i przedsiębiorczość

Gmina Sarnaki zaliczana jest do gmin rolniczych. Rolniczy charakter gminy wynika z dużego udziału powierzchni zajętej przez użytki rolne. W gminie Sarnaki przeważa sadownictwo. Z uwagi na turystyczny charakter, w wielu miejscowościach, szczególnie nadbużańskich, powstało wiele ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych.

Zgodnie z ustawą o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 r. Wójt prowadzi rejestr innych obiektów świadczących usługi hotelarskie na terenie gminy.

Na koniec 2024 roku w prowadzonej ewidencji wpisanych było 30 gospodarstw agroturystycznych oraz 11 ośrodków wczasowych. W roku 2024 do ewidencji nie zgłoszono nowego obiektu świadczącego inne usługi turystyczne.

W 2024 roku na terenie Gminy Sarnaki działał jeden Punkt Informacji Turystycznej zlokalizowany w miejscowości Zabuze.

Według raportu z CEIDG w 2024 r. w gminie Sarnaki złożono i prawidłowo przetworzono 29 wniosków. Rodzaje wniosków:

- 1) zmiana z zawieszeniem działalności gospodarczej - 9;
- 2) zmiana ze wznowieniem działalności gospodarczej – 4 (w tym 1 wniosek spoza terenu Gminy Sarnaki);
- 3) zakończenie działalności gospodarczej - 7;
- 4) założenie działalności gospodarczej - 3;
- 5) zmiana działalności gospodarczej - 6

Najpopularniejszymi rodzajami wykonywanej działalności gospodarczej są:

- 1) Posadzkarstwo, tapetowanie oraz oblicowywanie ścian;
- 2) Malowanie i szklenie;
- 3) Zakładanie stolarki budowlanej;
- 4) Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych;
- 5) Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych;
- 6) Transport drogowy towarów;
- 7) Tynkowanie;
- 8) Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane;
- 9) Wykonywanie instalacji wodno – kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych;
- 10) Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona uchwałą Rady Gminy w Sarnakach:

- 1) do spożycia poza miejscem sprzedaży (63):
 - a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 30,
 - b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 15,
 - c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 18

2) do spożycia w miejscu sprzedaży (43):

- a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 25,
- b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 8,
- c) o zawartości powyżej 18% alkoholu – 10

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na dzień 31.12.2024 r.):

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 13;
- 2) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - 8

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w 2024 r. (stan na dzień 31.12.2024 r.):

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 32;
- 2) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - 15

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2024 r. - 3.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2024 r.:

1) do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 0,
- b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 0,
- c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 1

2) do spożycia w miejscu sprzedaży:

- a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 2,
- b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 1,
- c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 1

Wartość alkoholu sprzedanego w 2024 r. na terenie gminy (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży):

- 1) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – 2 789 103,35 zł,
- 2) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 629 401,55 zł,
- 3) o zawartości powyżej 18% alkoholu – 2 024 699,99 zł

co daje w sumie wartość 5 433 204,89 zł, co w przeliczeniu: na 1 mieszkańca gminy wyniosła – 1 251,89 zł, a na 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia wyniosła – 1 451,91 zł.

Liczba wydanych w 2024 r. decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 8.

Tabela Nr 1 Rynek napojów alkoholowych w Gminie Sarnaki (stan na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	13
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	8
Razem	21
Liczba mieszkańców gminy przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	207
Liczba mieszkańców gminy powyżej 18 r.ż. przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	178
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w 2024 r. przeznaczonych:	
do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	32
do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15

Źródło: Opracowanie własne

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Gmina Sarnaki jest członkiem kilku stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą działalność pożytku publicznego, są to:

1. Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Dolina Bugu” z siedzibą w Drohiczynie,
2. Podlaskie Stowarzyszenie Gmin Nadbużańskich z siedzibą w Drohiczynie,
3. Lokalna Organizacja Turystyczna LOT nad Bugiem,
4. Związek Gmin Wiejskich,
5. Stowarzyszenie „Razem dla rozwoju w partnerstwie”.

Gmina Sarnaki w 2024 roku wpłaciła w/w stowarzyszeniom składkę członkowską w łącznej kwocie 13 316,00 zł.

Roczny Program Współpracy Gminy Sarnaki z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r. (zwany dalej Programem) został uchwalony 30 listopada 2023 r. Uchwałą Rady Gminy w Sarnakach Nr LXX/388/2023.

Zgodnie z art. 5a pkt. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja jest zobowiązany przedstawić Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Program sprecyzował i uporządkował zasady współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi. W praktycznym działaniu jest podstawowym kryterium oceny wniosków podmiotów ubiegających się o dotacje z budżetu Gminy Sarnaki.

Program w szczególności sprzyja kontynuowaniu i rozwijaniu partnerskiej współpracy pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi, rozwojowi tych organizacji, stwarza mieszkańcom gminy szansę poszerzenia aktywności społecznej, a także umożliwia zlecanie realizacji zadań publicznych na rzecz organizacji pozarządowych.

Projekt Programu współpracy został poddany konsultacjom z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi na podstawie Zarządzeniem nr Or.0050.36A.2023 Wójta Gminy Sarnaki z dnia 9 października 2023 roku. W wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna opinia do projektu Programu.

Przedmiotem współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi i podmiotami pożytku publicznego zgodnie z Programem na rok 2024 była realizacja zadań publicznych z zakresu:

- 1) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 2) ochrony i promocji zdrowia;
- 3) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób a także wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 5) upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 6) turystyki i krajoznawstwa;
- 7) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 8) nauki, edukacji, oświaty i wychowania;
- 9) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 10) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 11) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 12) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 13) działalności charytatywnej;
- 14) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych;
- 15) porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym.

W Programie określono również główne zasady i formy współpracy. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami pożytku publicznego powinna być realizowana na zasadach pomocniczości, partnerstwa, suwerenności, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Ponadto współpraca może przybierać formy pozafinansowe i finansowe.

W roku 2024 Gmina Sarnaki nie ogłosiła żadnego konkursu ofert na realizację zadań publicznych.

Współpraca Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi, organizacjami społecznymi w ramach pozafinansowej formy opierała się na wsparciu działań organizacji, których celem statutowym są zadania z zakresu odnowy wsi, w zakresie promocji zasobów kulturowych, w tym produktów lokalnych.

Istotną częścią współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi jest wsparcie organizacyjne podczas prowadzonych przedsięwzięć np. poprzez udostępnianie gminnych obiektów czy sprzętu, a w ramach inicjatyw lokalnych współpraca i pomoc w załatwieniu wielu spraw niezbędnych do prawidłowego zrealizowania zadania publicznego.

Gmina nieodpłatnie organizowała również zespołom śpiewaczym i organizacjom pozarządowym transport na występy, konkursy i konferencje.

Gmina Sarnaki w ramach polityki informacyjnej na stronie internetowej gminy informuje o wszelkich planowanych kierunkach działania, a także o konkursach i możliwościach udziału przez organizacje społeczne i stowarzyszenia w wydarzeniach organizowanych przez inne podmioty.

Działania Gminy nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnieniu działań Gminy w zakresie nie obejmowanym przez samorządowe struktury, a także zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

W 2024 r. z organizacjami pozarządowymi nie konsultowano innych dokumentów poza Programem.

II. ORGANY GMINY

1. Rada Gminy

Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Posiada osobowość prawną, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Rada Gminy obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady Gminy. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do publicznej wiadomości. Obrady są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępnione w BIP <https://bip.sarnaki.pl/>, na stronie internetowej urzędu gminy <http://sarnaki.pl/> oraz w Biurze Rady Gminy w Sarnakach.

Na mocy specustawy z dnia 29 września 2022 roku o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego Sejm wydłużył trwającą od 2018 r. VIII kadencję do 30 kwietnia 2024 roku, a radni w tym okresie pracowali w następującym 12 - osobowym składzie:

- 1) Justyna Marianna Filipiuk - Przewodnicząca Rady Gminy w Sarnakach, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 2) Adam Roman Bartoszewski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy w Sarnakach, Z-ca Przewodniczącego Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 3) Adam Wawryniuk - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, członek Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;

- 4) Jolanta Edyta Radziwonka - Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 5) Mieczysław Józef Bartoszewski - Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów, Z-ca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej;
- 6) Jarosław Melech - Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego, członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 7) Renata Agnieszka Dziwińska - Przewodnicząca Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 8) Tadeusz Baczyński - Z-ca Przewodniczącego Komisji Skarg Wniosków i Petycji, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 9) Daniel Jacek Tyszko - Z-ca Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów, członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;
- 10) Eugeniusz Jacek Kroszka - Z-ca Przewodniczącego Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego, członek Komisji Skarg Wniosków i Petycji;
- 11) Tomasz Henryk Obrępański - Członek Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Budżetu i Finansów;
- 12) Czesław Adam Domański - Członek Komisji Budżetu i Finansów oraz Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego.

Następnie została powołana IX kadencja 2024 – 2029, która od 01 maja 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. obradowała w następującym 15 - osobowym składzie:

- 1) Justyna Marianna Filipiuk - Przewodnicząca Rady Gminy w Sarnakach, członek Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 2) Wiesław Jan Popławski – Wiceprzewodniczący Rady Gminy w Sarnakach, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 3) Szczepan Stanisław Juńczyk – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej;
- 4) Ewa Osik – Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji;
- 5) Daniel Jacek Tyszko – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów;
- 6) Adam Roman Bartoszewski – Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;
- 7) Renata Agnieszka Dziwińska – Przewodnicząca Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 8) Dariusz Henryk Romańczuk – Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej;
- 9) Jolanta Edyta Radziwonka – Wiceprzewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji;
- 10) Ewa Stefaniuk – Wiceprzewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów
- 11) Jarosław Melech – Wiceprzewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;
- 12) Daniel Adam Wawryniuk – Wiceprzewodniczący Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 13) Andrzej Mariusz Klimaszewski – Członek Komisji Rewizyjnej;
- 14) Mieczysław Józef Bartoszewski – Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji;
- 15) Leszek Grzegorz Kordaczuk – Członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego.

W roku 2024 Rada Gminy w Sarnakach odbyła 14 sesji (w tym 2 sesje nadzwyczajne), na których podjęto 97 uchwał, z czego do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego przesłano 35 uchwał. Wszystkie podjęte uchwały zostały przekazane do Nadzoru Prawnego Wojewody lub Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwały podejmowane były, m. in. w sprawie:

- 1) zmian w budżecie Gminy Sarnaki w 2024 r. poprzez przeniesienia lub zmiany w planie dochodów i wydatków budżetowych oraz w planie zadań inwestycyjnych;
- 2) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sarnaki na lata 2024 – 2031;
- 3) powołania Zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników do sądów powszechnych na kadencję 2024 – 2027;
- 4) ustalenia na rok 2024 planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobierane przez placówki doskonalenia nauczycieli, uczelnie i inne podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz specjalności i formy kształcenia, na które dofinansowanie może być przyznane;
- 5) przyjęcia programu osłonowego "Korpus Wsparcia Seniorów" Gminy Sarnaki na rok 2024;
- 6) ustalenia Regulaminu głosowania w wyborach ławników do sądów powszechnych na kadencję 2024 – 2027;
- 7) powołania Komisji Skrutacyjnej, której zadaniem jest przeprowadzenie wyboru ławnika do sądu powszechnego na kadencję 2024 – 2027;
- 8) uchwalenia statutów jednostek pomocniczych Gminy Sarnaki;
- 9) przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki w 2024 r.”;
- 10) określenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” w Nowych Hołowczycach;
- 11) przystąpienia Gminy Sarnaki do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024;
- 12) przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sarnaki na lata 2023 - 2030”;
- 13) wyboru ławnika do Sądu Okręgowego w Siedlcach na kadencję 2024 – 2027;
- 14) ustalenia składów osobowych stałych komisji Rady Gminy w Sarnakach oraz przedmiotu i zakresu ich działania;
- 15) wyboru przewodniczących stałych komisji Rady Gminy w Sarnakach;
- 16) ustalenia zasad wypłaty i wysokości diet radnym Rady Gminy w Sarnakach;
- 17) ustalenia zasad wypłaty i wysokości diet dla sołtysów sołectw Gminy Sarnaki;
- 18) ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Sarnaki;
- 19) wyboru przedstawiciela Gminy Sarnaki do Zgromadzenia Związku Komunalnego „Nieskażone Środowisko” z siedzibą w Łosicach;
- 20) wyboru przedstawiciela Gminy Sarnaki do Rady Społecznej działającej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łosicach;
- 21) wprowadzenia regulaminów korzystania z obiektów sportowych;

- 22) udzielenia/nieudzielenia Wójtowi Gminy Sarnaki wotum zaufania;
- 23) ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sarnaki
- 24) uchwalenia „Rocznego Programu Współpracy Gminy Sarnaki na rok 2025 z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;
- 25) przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Sarnaki;
- 26) obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na rok podatkowy 2025;
- 27) określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości;
- 28) ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 29) wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty;
- 30) uchwalenia planu pracy Rady Gminy w Sarnakach na rok 2025;
- 31) uchwalenia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy w Sarnakach na rok 2025;
- 32) uchwalenia „Statutu Gminy Sarnaki”;
- 33) wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy i przedłużenie okresu obowiązywania umów dzierżawy;
- 34) przystąpienia Gminy Sarnaki do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025;
- 35) przystąpienia przez Gminę Sarnaki w 2025 roku do realizacji programu „Opieka wychnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

Na całokształt pracy Rady Gminy w Sarnakach składa się przede wszystkim praca 5 - ciu stałych Komisji Rady Gminy w Sarnakach:

- 1) Komisji Budżetu i Finansów;
- 2) Komisji Rewizyjnej;
- 3) Komisji Skarg, Wniosków i Petycji;
- 4) Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;
- 5) Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej

które w 2024 r. łącznie odbyły 18 posiedzeń, w tym 12 wspólnych.

Podczas posiedzeń wspólnych Komisji Rady Gminy w Sarnakach omawiano projekty uchwał oraz pisma wpływające do Biura Rady Gminy w Sarnakach.

2. Wójt

Wójt jest organem wykonawczym gminy. Do jego kompetencji należy m.in.: wykonywanie uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa, gospodarowanie mieniem komunalnym, kierowanie urzędem gminy i sprawami bieżącymi gminy, a także reprezentowanie gminy na zewnątrz. Wójt wykonuje zadania przy pomocy

urzędu gminy. Jest zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników urzędu gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

3. Jednostki pomocnicze (sołectwa)

Podstawowym celem utworzenia i działania sołectwa jest jak najpełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców sołectwa. Do zadań sołectwa należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu miejscowym, to jest:

- 1) współpraca z organami gminy w zakresie realizacji zadań własnych gminy,
- 2) współpraca z radnymi w zakresie spraw dotyczących sołectwa,
- 3) inicjowanie i wspieranie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej w sołectwie i poprawy jej funkcjonowania,
- 4) dążenie do poprawy porządku, stanu sanitarnego, estetyki, ochrony środowiska i bezpieczeństwa w sołectwie,
- 5) wspieranie zbiorowych inicjatyw społecznych i organizowanie wspólnych prac na rzecz sołectwa,
- 6) gospodarowanie mieniem komunalnym,
- 7) współpraca z urzędem gminy przy realizacji przedsięwzięć z funduszu sołeckiego.

W Gminie Sarnaki funkcjonują **32 Sołectwa**. W 2024 roku w Gminie odbyły się wybory sołtysów i rad sołeckich na kadencję 2024 -2029, w związku tym nastąpiły zmiany na ww. stanowiskach w Sołectwach. Po przeprowadzanych wyborach wykaz sołtysów w gminie przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2 Wykaz sołectw w Gminie Sarnaki

L.p.	Sołectwo	Imię i nazwisko sołtysa
1.	Binduga	Janusz Andrzej Radziwionka
2.	Bonin	Agnieszka Natalia Chwedoruk
3.	Bonin-Ogródki	Anna Tyszko
4.	Borsuki	Edyta Teresa Radywoniuk
5.	Bużka	Marzena Elżbieta Kamińska
6.	Chlebczyn	Anna Elżbieta Osiej
7.	Chyłów	Franciszek Stanisław Wawryniuk
8.	Franopol	Ewa Osik
9.	Grzybów	Agata Melech
10.	Nowe Hołowczyce	Jarosław Czeżyk
11.	Stare Hołowczyce	Magdalena Gregorczyk
12.	Hołowczyce – Kolonia	Marian Jan Waszczuk
13.	Horoszk Duże	Zofia Ewa Chwesiuk
14.	Horoszk Małe	Grzegorz Chwedczuk
15.	Klepaczew	Jerzy Stanisław Czeżyk
16.	Klimczyce	Marzanna Ewa Stefańska
17.	Klimczyce – Kolonia	Hanna Małgorzata Religioni

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

18.	Kózki	Mariola Cecylia Grochowska
19.	Nowe Litewniki	Anna Szymaniuk
20.	Stare Litewniki	Anna Teresa Rumowska
21.	Nowe Mierzvice	Jolanta Kulińska
22.	Stare Mierzvice	Dominik Chybowski
23.	Mierzvice – Kolonia	Janusz Józef Chorko
24.	Płosków	Wiesław Józef Bobryk
25.	Płosków – Kolonia	Beata Jodłowska
26.	Raczki	Stanisława Kowaluk
27.	Rozwadów	Ewelina Chybowska
28.	Rzewuszk	Marianna Ewa Iwaniuk
29.	Sarnaki	Urszula Bodzon
30.	Serpelice	Krzysztof Tymoszek
31.	Terlików	Roman Bronisław Onopiuk
32.	Zabuże	Łukasz Żegunia

Źródło: Opracowanie własne

III. URZĄD GMINY

1. Struktura urzędu gminy

Urząd Gminy Sarnaki jest jednostką organizacyjną, przy pomocy, której Wójt realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Siedziba Urzędu Gminy w Sarnakach mieści się przy ul. Berka Joselewicza 3.

Zakres działania urzędu jest bardzo szeroki, począwszy od gminnej księgowości, prowadzenia różnego typu ewidencji, w tym mieszkańców i przedsiębiorców, poprzez nadzór nad realizacją inwestycji, współpracę z podmiotami podległymi, dbałość o dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, dróg i chodników, działania na rzecz środowiska naturalnego, po współpracę z organizacjami pozarządowymi, organizowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych, a także działania informacyjne i promocyjne.

Urząd, jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe.

Są to m.in.:

- 1) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki w 2024 r.;
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027;
- 3) Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów Gminy Sarnaki” na 2024 r.;
- 4) Roczny Program Współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 r.

Strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania Urzędu określa Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Sarnakach nadany przez Wójta Gminy Sarnaki w drodze zarządzenia Nr Or.0050.7.2024 z dnia 04 stycznia 2024 r.

Skład kierownictwa urzędu gminy przedstawia się następująco:

- 1) Wójt - Grzegorz Arasymowicz;
- 2) Sekretarz - Emilia Borysiak;
- 3) Skarbnik - Dorota Kordaczuk

W Urzędzie funkcjonują samodzielne stanowiska pracy. Na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudnionych było 32 pracowników. Pracownicy urzędu gminy stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach.

W 2024 r. umożliwiono odbycie w Urzędzie praktyk zawodowych dla 3 uczniów z zawodów technik informatyk i technik ekonomista oraz dla 1 studenta z kierunku: ekonomia.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łosicach zorganizowano:

- 1) staż dla 1 osoby bezrobotnej;
- 2) prace społecznie użyteczne dla 3 osób bezrobotnych.

Wójt Gminy Sarnaki w roku 2024 wydał 90 zarządzeń. Żadne zarządzenie nie zostało objęte nadzorem Wojewody Mazowieckiego. Regionalna Izba Obrachunkowa Delegatura w Siedlcach, w ramach sprawowanego nadzoru prawnego nie stwierdziła żadnych uchybień w zarządzeniach regulujących sprawy finansowe.

W 2024 roku do tutejszego Urzędu wpłynęło 7 846 pism, a to nie wszystkie sprawy, którymi zajmowaliśmy się w tym czasie. Wiele kwestii poruszanych jest w bezpośrednich rozmowach z Wójtem lub pracownikami.

Urząd zapewnia każdemu dostęp do informacji publicznej związanej z jego działalnością i działalnością organów Gminy.

W trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej Gmina Sarnaki rozpatrzyła 64 wniosków o udostępnienie informacji publicznej pochodzących od różnych instytucji, fundacji i osób indywidualnych.

Wójt Gminy Sarnaki zgodnie z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach jest zobowiązany do udzielenia odpowiedzi na złożoną petycję. W roku 2024 do Wójta Gminy wpłynęły cztery petycje na które Wójt Gminy Sarnaki udzielił odpowiedzi w ustawowym terminie.

2. Inwestycje

Władze samorządowe Gminy Sarnaki od lat prowadzą aktywną politykę inwestycyjną, dzięki której systematycznie zwiększana jest pula wydatków na inwestycje w ramach lokalnego budżetu, co sprawia, że możliwa jest realizacja przedsięwzięć odpowiadających na lokalne potrzeby mieszkańców, które pozytywnie podnoszą poziom atrakcyjności gminy w oczach inwestorów. Realizacja zadań inwestycyjnych nie byłaby możliwa bez wsparcia ze środków pozabudżetowych. Sarnaki skutecznie wykorzystują środki ze źródeł krajowych, jak i wspólnotowych. Pozwala to na przeprowadzenie przedsięwzięć bardziej złożonych i kosztownych, których realizacja wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców i atrakcyjność

gminy. Szczególne znaczenie mają tu inwestycje w infrastrukturę wspierającą rozwój gospodarczy oraz infrastrukturę zapewniającą usługi dla ludności.

I. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ URZĄD GMINY W SARNAKACH W RAMACH POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH:

1. Zadania, na które Gmina Sarnaki pozyskała dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych, których realizacja zakończyła się w 2024 r.:

- 1) **Przebudowa i budowa dróg biegnących wzdłuż rzeki Bug przez turystyczne miejscowości gminy Sarnaki** odbywała się w dwóch etapach. Pierwszym etapem było wykonanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2007W Kózki – Serpelice – Borsuki gr. Woj. (Janów Podlaski) na odcinku od Serpelic do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2008W w miejscowości Zabuze” dofinansowano z Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład w kwocie 9 405 000,00 zł oraz Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego w kwocie 3 821 800,00 zł. Wartość projektu 13 703 822,79 zł. Drugim etapem było zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2007W Kózki – Serpelice – Borsuki – gr Woj. (Janów Podlaski) na odcinku od Borsuk do znaku, teren zabudowany, msc. Serpelice” dofinansowano z Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 11 000 000,00 zł, wartość projektu 14 056 193,25 zł.
- 2) **„Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych w Gminie Sarnaki poprzez zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego”** w ramach zadania został zakupiony średni samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem dla OSP Sarnaki oraz zostały przeprowadzone działania edukacyjne i informacyjne odnośnie ochrony przyrody i zmian klimatycznych. Całkowita wartość zadania wyniosła 2 227 238,50 zł, w tym uzyskano dofinansowania z Funduszy Europejskich z Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021-2027 w wysokości 1 702 470,52 zł oraz 100 000,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie.
- 3) **„Budowa boiska tenisa ziemnego w miejscowości Borsuki”.** Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla Sportu”. Wartość projektu 338 000,61 zł. Kwota dofinansowania 195 305,00 zł.
- 4) **„Budowa drogi gminnej Nr 200509W od km 0+000 do km 0+973 w miejscowości Bonin Ogródki, gmina Sarnaki”** zadanie dofinansowano przez Wojewodę Mazowieckiego w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 470 812,29 zł, całkowita wartość projektu 972 836,26 zł.
- 5) **„Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozu uczniów do szkół prowadzonych przez Gminne Sarnaki”.** Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Autobusy dla mazowieckich szkół”. Całkowita wartość zadania 723 240,00 zł, dofinansowanie 300 000,00 zł.
- 6) **„Przebudowa budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Hołowczycach”** Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju

województwa mazowieckiego. Wartość całkowita zadania 325 950,00 zł, dofinansowanie 178 200,00 zł.

- 7) **„Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Bindudze”**, wartość projektu 103 094,20 zł, dofinansowane w kwocie 82 475,00 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych”. W ramach projektu zakupiono specjalistyczne wyposażenie gastronomiczne.
- 8) **„Wykonanie ocieplenia ścian i stropu garażu oraz części socjalno-bojowej OSP Stare Litewniki”** dofinansowano z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla straży pożarnych – Mazowieckie strażnice”. Wartość projektu 43 900,00 zł, dofinansowanie 40 000,00 zł.
- 9) **„Budowa placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej w miejscowości Nowe Hołowczyce”** dofinansowano z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2024”. Wartość projektu 31 227,24 zł, dofinansowanie 14 076,12 zł. W ramach projektu zainstalowano 3 urządzenia siłowni zewnętrznej oraz trzy urządzenia placu zabaw dla dzieci.
- 10) **„Zakup wyposażenia dla OSP Serpelice”** dofinansowano z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla straży pożarnych – OSP ”. Wartość projektu 43 471,55 zł, dofinansowanie 21 612,00 zł. W ramach zakupiono wentylator oddymiający, zestaw szybkiego działania oraz dwie podpory ratownicze.
- 11) **„Nauka pływania dla uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu gm. Sarnaki”**. **Całkowita wartość zadania 28 624,13 zł**. Dofinansowanie z Ministerstwa Sportu w kwocie 10 000,00 zł. Projekt polegał na zorganizowaniu dla 50 uczniów nauki pływania na basenie z instruktorem. Uczniowie w ramach projektu nie ponosili żadnych kosztów, transport również był bezpłatny.
- 12) **Poprawa nawierzchni drogi powiatowej nr 2017W Bonin – Kazimierzów** – wartość zadania wyniosła 129 150,00 zł, z czego 50 % wartość kosztów pokryła Gmina Sarnaki ze środków własnych, a 50 % wartości kosztów Powiat Łosicki.
- 13) **Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Sarnaki** – wartość zadania wyniosła 122 184,51 zł, z czego 97 747,60 zł pochodziło z dotacji w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja9RP/2023/769/ PolskiŁad z dnia 12.04.2024 r. W ramach zadania wymieniono 161 szt. lamp sodowych na energooszczędne w technologii LED w miejscowości: Hołowczyce, Nowe Litewniki, Stare Litewniki, Płosków, Rozwadów, Serpelice, Terlików.
- 14) **„Modernizacja oświetlenia ulicznego w msc. Borsuki, Klepaczew, Horoszki Małe i Horoszki Duże”** w ramach realizacji zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 200506W w msc. Zabuże wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego w msc. Borsuki, Klepaczew, Horoszki Małe i Horoszki Duże – wartość całkowita inwestycji wyniosła 67 151,72 zł. Zadanie zrealizowano w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja6PGR/2023/4568/PolskiŁad. W ramach zadania

wymieniono 94 kpl. istniejących opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED.

- 15) **Modernizacja kotłowni w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Sarnakach poprzez wykonanie instalacji gazowej oraz montaż pieca gazowego** – wartość zadania wyniosła 48 093,00 zł.
 - 16) **Przebudowa drogi gminnej nr 200519W w msc. Mierzvice-Kolonia** – zrealizowano w ramach przedsięwzięcia „Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wyniosła 701 410,69 zł. Zadanie zrealizowano w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023/7300/PolskiŁad z dnia 25.06.2024 r. i 12.11.2024 r.
 - 17) **Przebudowa drogi gminnej nr 200529W ul. Żeromskiego w msc. Sarnaki** - zrealizowano w ramach przedsięwzięcia „Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wyniosła 836 937,25 zł, z czego 760 019,85 zł pochodziło z dotacji. Zadanie zrealizowano w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja8/2023 /7300 /PolskiŁad.
 - 18) **Przebudowa drogi gminnej nr 200506W w msc. Zabuże** na odcinku od km 0+000 (od krawędzi z drogą powiatową Nr 2008W) do km 0+550. Wartość zadania wyniosła 515 956,93 zł, z czego 190 000,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach tzw. FOGR.
 - 19) **Dostawa ciągnika z osprzętem** - w ramach realizacji przedsięwzięcia „Modernizacja stacji uzdatniania wody i urządzeń w Klepaczewie wraz z zakupem ciągnika z osprzętem”. Wartość zadania wyniosła 799 194,00 zł. Zadanie zrealizowano w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja6PGR /2023/3130/PolskiŁad z dnia 27.08.2024 r.
 - 20) **Przebudowa drogi gminnej nr 200523W w msc. Rzewuszki** w ramach realizacji zadania „Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wyniosła 373 025,48 zł i w 100 % została pokryta ze środków w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023 /5279/PolskiŁad z dnia 11.09.2024 r.
 - 21) **Odbiór, transport oraz przekazanie do unieszkodliwienia materiałów zawierających azbest z Gminy Sarnaki** w ramach realizacji zadania „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sarnaki na lata 2013-2032”. Całkowita wartość zadania wyniosła 16 995,75 zł, z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pozyskano 15 977,50 zł, natomiast środki własne gminy wyniosły 1 018,25 zł.
2. **Zadania, na które Gmina Sarnaki pozyskała dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych oraz podpisała umowę w roku 2024, a ich zakończenie nastąpi w latach następnych.**
- 1) **„Wzmocnienie systemu cyberbezpieczeństwa w Gminie Sarnaki i dwóch jednostkach podległych”**. Całkowita wartość projektu 372 789,00 zł. Dofinansowanie w wysokości 350 422,00 zł z Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) w ramach

Projektu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd”. Projekt polega na zakupie specjalistycznego sprzętu IT zapewniającego bezpieczeństwo systemów informatycznych, oraz zakupie usług doradczych i szkoleniowych.

- 2) **„Mazowsze bez smogu”** gmina Sarnaki jako jedna z 98 gmin województwa mazowieckiego została uczestnikiem projektu jako partner, liderem jest natomiast Marszałek Województwa Mazowieckiego. Cała kwota projektu to 970 108,43 zł, dofinansowanie w wysokości 824 592,17 zł pochodzić będzie z Funduszy Europejskich dla Mazowsza. W ramach projektu w urzędzie gminy został zatrudniony na 0,5 etatu Ekodoradca, który prowadzi wszelkie działania zmierzające do poprawy powietrza na terenie gminy. W ramach projektu zakupione zostanie niezbędne wyposażenie do pracy Ekodoradcy wraz z dronem i samochodem. Projekt będzie trwał do roku 2028.
- 3) **„Budowa tężni solankowej w Starych Mierzwichach”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla klimatu 2024”. Całkowita wartość zadania 285 992,58 zł, dofinansowanie 200 000,00 zł.
- 4) **„Budowa skateparku w miejscowości Sarnaki”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla sportu 2024”. Całkowita wartość zadania 465 000,00 zł, dofinansowanie 225 920,00 zł.
- 5) **„Remont i przebudowa dachu na gminnym budynku w Nowych Hołowczycach”**: wartość całkowita – 395 501,75 zł, kwota dofinansowania – 250 000,00 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Odbudowy Zabytków.
- 6) **Przebudowa drogi gminnej nr 200506W w msc. Zabuże na odcinku 764 m** w ramach realizacji zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 200506W w msc. Zabuże wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego w msc. Borsuki, Klepaczew, Horoszki Małe i Horoszki Duże”. Wartość zadania wynosi 777 852,00 zł. Dofinansowanie w wysokości 720 000,00 zł. Zadanie będzie realizowane w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja6PGR/2023/4568/PolskiŁad.
- 7) **Modernizacja stacji uzdatniania wody i urządzeń w Klepaczewie** w ramach realizacji przedsięwzięcia „Modernizacja stacji uzdatniania wody i urządzeń w Klepaczewie wraz z zakupem ciągnika z osprzętem”. Wartość zadania wynosi 2 196 065,25 zł. Dofinansowanie w wysokości 1 800 000,00 zł będzie realizowane w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja6PGR/2023/3130/PolskiŁad z dnia 27.08.2024 r.
- 8) **Przebudowa drogi gminnej nr 200521W i drogi wewnętrznej nr ewid. 338 w msc. Chlebczyn** w ramach realizacji zadania „Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wynosi 635 086,81 zł i w 100% zostanie pokryta ze środków w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023/5279/PolskiŁad z dnia 11.09.2024 r.
- 9) **Przebudowa drogi gminnej nr 200514W w msc. Nowe Litewniki** w ramach realizacji zadania „Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wynosi 319 310,26 zł i w 100% zostanie pokryta ze środków

w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023 /5279/PolskiŁad z dnia 11.09.2024 r.

10) **Przebudowa drogi powiatowej nr 2012W Chybów – Litewniki Stare – Walim – Nowa Kornica** w ramach realizacji zadania „Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wynosi 4 707 107,98 zł i w 100% zostanie pokryta ze środków w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023/5279/PolskiŁad z dnia 11.09.2024 r.

11) **Przebudowa drogi powiatowej nr 2012W od drogi 811 – Chybów - Litewniki Stare – Walim – Nowa Kornica w msc. Nowe Litewniki** na odcinku drogi 1817 m, w ramach realizacji zadania „Przebudowa odcinków dróg powiatowych Nr 2050W, 2036W oraz 2012W”. Wartość zadania wynosi 2 579 887,76 zł. Dofinansowanie w wysokości 2 425 186,00 zł będzie realizowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

12) **Przebudowa drogi gminnej nr 200518W w msc. Rozwadów** w ramach realizacji zadania „Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy Sarnaki”. Wartość zadania wynosi 581 337,85 zł i w 100% zostanie pokryta ze środków w ramach Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023/5279/PolskiŁad z dnia 11.09.2024 r.

3. Zadania, na które Gmina Sarnaki złożyła wnioski aplikacyjne o dofinansowanie w roku 2024, a ich rozpatrzenie i ewentualne podpisanie umowy nastąpi w latach następnych.

1) **„Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego w Sarnakach”**. Złożono wniosek aplikacyjny w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027. Planowane dofinansowanie 654 774,53 zł, całkowita wartość zadania 770 323,00 zł. Drugi wniosek złożono na to samo zadanie w ramach Krajowego Programu Odbudowy, dofinansowanie zaplanowano na kwotę 580 374,02 zł, całkowite koszty wynoszą 713 860,04 zł. Projekt zakłada szeroką termomodernizację budynku przedszkola, modernizację systemu c.o. i c.w.u., modernizację oświetlenia oraz montaż instalacji fotowoltaicznej.

2) **„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Nowych Hołowczycach oraz budowa i przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Serpelicach”** Złożono wniosek w ramach Krajowego Programu Odbudowy, dofinansowanie zaplanowano na kwotę 4 867 923,73 zł, całkowite koszty wynoszą 9 340 134,42 zł. Na zadanie pozyskano ponadto dofinansowanie w kwocie 3 508 381,00 zł w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego.

4. Projekty realizowane przy współpracy z innymi podmiotami i instytucjami.

1) **„Zakup wyposażenia dla OSP Sarnaki”** Całkowity koszt zadania 42 176,15 zł, kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 15 000,00 zł, dotacja udzielona Stowarzyszeniu z budżetu Gminy Sarnaki w kwocie 15 000,00 zł.

- 2) Program **„Czyste Powietrze”** realizowany w ramach Porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Warszawie. W ramach porozumienia w Urzędzie Gminy jest prowadzony punkt informacyjno-konsultacyjny dla mieszkańców, którzy chcą skorzystać z dofinansowania w ramach programu. Dofinansowanie obejmuje termomodernizację budynku, modernizację c.o. i c.w.u., oraz montażu instalacji fotowoltaicznej.
- 3) **„Prace renowacyjne, remontowe oraz budowlane kościoła w Horoszkach Dużych”**. Koszt całkowity prac wyniósł 448 950,00 zł. W ramach projektu Gmina Sarnaki udzieliła dotacji dla Parafii w Horoszkach Dużych w kwocie 348 950,00 zł, w tym 341 971,00 zł uzyskano jako dofinansowanie z Rządowego Programu Fundusz Polski Ład Odnowa Zabytków. Gmina Sarnaki udzieliła wsparcia merytorycznego w zakresie pozyskania na zadanie 92 680,71 zł z budżetu Województwa Mazowieckiego.
- 4) **„Prace budowlane i restauratorskie organów oraz parkanu cmentarnego w Sarnakach”** Koszt całkowity prac w roku 2024 wyniósł 142 343,31 zł. W ramach projektu Gmina Sarnaki udzieliła dotacji dla Parafii w Sarnakach w kwocie 142 343,31 zł, w tym 130 055,90 zł uzyskano jako dofinansowanie z Rządowego Programu Fundusz Polski Ład Odnowa Zabytków. Prace zakończą się w 2025 roku.
- 5) **Doposażenie centrów integracji społecznej** (świećlic) przy współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi i Stowarzyszeniami złożono 8 wniosków, w sumie uzyskano 45 200,00 zł dofinansowania na zakup wyposażenia. Dofinansowanie pochodziło z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

II. INNE DZIAŁANIA PROWADZONE PRZEZ URZĄD W PERSPEKTYWIE POZYSKANIA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W PRZYSZŁYCH LATACH

Przystąpienie Gminy Sarnaki do projektu „Mazowsze bez smogu” realizowanego przez Marszałka Województwa Mazowieckiego. Projekt jest realizowany od 2024 r. do 2028 r. Polegał będzie na utworzeniu wojewódzkiej sieci Ekodoradców zatrudnionych w urzędach, którzy to będą prowadzić szeroki zakres czynności mających na celu ochronę powietrza. Będą to działania m.in. edukacyjne i kontrolne. Osoba ta również będzie miała za zadanie udzielania pomocy i informacji w podejmowaniu decyzji o wymaganych pracach termomodernizacyjnych budynków.

III. PROGRAM „CZYSTY POWIETRZE”

Gmina Sarnaki każdego roku podpisuje porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Dwaj pracownicy Urzędu prowadzą punkt konsultacyjno – informacyjny w ramach, którego udzielano wszelkiej pomocy mieszkańcom w złożeniu i rozliczeniu wniosku o dofinansowanie prac termomodernizacyjnych i wymiany źródeł ciepła. W roku 2024 złożono 22 wnioski aplikacyjne.

3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027 podjęty Uchwałą Rady Gminy w Sarnakach Nr LXXI /407/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. i art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki w 2024 r. było w szczególności zmniejszenie skali problemów związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków i innych substancji uzależniających, ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież, uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie wiedzy i świadomości lokalnej społeczności w zakresie zagrożeń jakie niosą ze sobą uzależnienia, ograniczenie problemów rodzinnych związanych z alkoholem, w tym zjawiska przemocy domowej.

Treść programu obejmowała: profilaktykę, leczenie osób uzależnionych od alkoholu, pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.

Koordynatorem realizacji zadań Programu była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sarnakach. Do realizacji programu zostały zaangażowane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach, KP Policji w Łosicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny d/s przeciwdziałania przemocy domowej w Sarnakach, placówki oświatowe z terenu gminy, parafie i inne instytucje.

Realizacja zadań programu była finansowana ze środków budżetu gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania do realizacji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii adresowane były do tej samej grupy odbiorców, szczególnie do dzieci i młodzieży, toteż wiele przedsięwzięć zawierało treści dotyczące tych dwóch problemów.

W 2024 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii podejmowane były następujące działania:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Przy Urzędzie Gminy w Sarnakach funkcjonował przez cały rok Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (PIK) dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc oraz innych uzależnień. W punkcie udzielane były bezpłatne porady, w których informowano osoby o możliwości podjęcia leczenia odwykowego, motywowano je do leczenia, a także udzielano wsparcia po zakończonej terapii odwykowej.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w 2024 r. zatrudniony był 1 terapeuta uzależnień i 1 pedagog (po Studium Pomocy Psychologicznej). W PIK-u udzielono 30 porad 15 osobom z problemem alkoholowym, 41 porad 24 osobom – dorosłym członkom rodziny (w tym DDA i współuzależnionym), 23 porady 10 osobom doświadczającym przemocy oraz 7 porad 4 sprawcom przemocy. Na działanie punktu wydatkowano 28 355,16 zł.

II. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W 2024 r. komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowanie wobec 8 osób nadużywających alkoholu poddania się leczeniu. W ramach postępowania komisji zostały przeprowadzone rozmowy motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 5 osobami zgłoszonymi oraz 13 członkami ich rodzin.

Skierowano 7 osób do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego oraz Wniosek do Sądu Rejonowego w Siedlcach o zobowiązanie do leczenia odwykowego 1 osoby.

Członkowie komisji wzięli udział w 3 szkoleniach: „Archiwizacja dokumentów GKRPA”, „Małpki – jak prawidłowo realizować zadanie ustawowe i przygotować się do kontroli organów nadzorczych.”, „Bezpieczeństwo osobiste pracowników OPS, członków ZI, grup diagnostyczno – pomocowych oraz GKRPA”.

W 2024 r. Komisja spotkała się na 12 posiedzeniach. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie komisji wyniosła 11 187,58 zł. (wynagrodzenie i szkolenie członków komisji, opinie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opłaty wniosków do sądu). Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Sarnakach w 2024 r. wszczęto procedurę 11 Niebieskich Kart, ogólnie prowadził procedurę 15 Niebieskich Kart. Członkowie GKRPA brali udział w pracy grup roboczych pomagającym 3 rodzinom. Przewodnicząca GKRPA brała udział w posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w oraz działalności szkoleniowej zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach tego zadania finansowano lub współfinansowano programy profilaktyczne, warsztaty, szkolenia oraz inne działania promujące abstynencję i zdrowy styl życia, w których wzięli udział uczniowie szkół i dzieci z przedszkoli oraz nauczyciele, rodzice i mieszkańcy gminy.

1. Programy profilaktyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli:

- a) „Żyj zdrowo” – Przedszkole w Serpelicach
- b) „Stop uzależnieniom” - Przedszkole w Serpelicach
- c) „Rozwijam swoje pasje- odpowiedzialnie spędzam czas” – Parafia w Sarnakach
- d) „Radzenie sobie z emocjami” – ZSP w Serpelicach
- e) „Agresja słowna” – ZSP w Serpelicach
- f) „Smartfon jak narkotyk” – ZSP w Serpelicach
- g) „Uzależnienia behawioralne” – ZSP w Serpelicach
- h) „Przyjazna zabawa to dobra sprawa” – SP w Sarnakach
- i) „Słuchaj sobą” – SP w Sarnakach

- j) „Złość da Ci w kość” – SP w Sarnakach
- k) „Bez – stres” – SP w Sarnakach
- l) „Smutno że aż boli” – SP w Sarnakach
- m) „Chodź pomaluj mój świat” – SP w Sarnakach
- n) „Zajęcia profilaktyczne „Porozumienie bez przemocy” dla dzieci, nauczycieli i rodziców – Przedszkole w Sarnakach

2. Zajęcia sportowe – Profilaktyka poprzez sport

- a) Zajęcia sportowe „Umiem pływać” dla dzieci SP Sarnaki i ZS-P w Serpelicach
- b) Zajęcia szachowe i dofinansowanie organizacji XVIII Międzynarodowego Turnieju Szachowego im. Bohaterów Akcji V2 - ULKS Sarnaki
- c) Zajęcia sportowe na basenie – OSP-MDP w Sarnakach
- d) „Młodzież przyszłością Naszej Gminy – Akademia Młodego Strażaka” – OSP – MDP w Sarnakach i Serpelicach
- e) „Jest jeden sposób, aby osiągnąć sukces – dać z siebie wszystko” – program profilaktyczno – sportowy. – ZSP w Serpelicach
- f) „Uzależnienia są skutkiem siedzenia” – ZSP w Serpelicach

3. Dofinansowano projekty, konkursy, imprezy kulturalno-sportowe, warsztaty, uroczystości promujące trzeźwość i zdrowy styl życia.

- a) Teatrzyk Profilaktyczny – 4 przedstawienia w Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach, 2 przedstawienie w Przedszkolu w Serpelicach, 1 przedstawienie w ZSP – Szkoła Podst. w Serpelicach
- b) Nadbużański Festiwal Teatrów dla dzieci „Gaducha” – Sarnaki i Serpelice – GOK Sarnaki
- c) Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki oraz warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży – Sarnaki i Serpelice - GOK Sarnaki
- d) „Mierzwicki Dzień Rodziny 2024”- Warsztaty kulinarne dla dzieci – KGW Mierzvice
- e) „Akademia Małego Kuchcika” Warsztaty kulinarno-chemiczne – KGW Chybów
- f) Gminny Dzień Dziecka – GOK Sarnaki
- g) Dzień Dziecka i Rodziny – Przedszkole w Sarnakach
- h) Orszak Trzech Króli – Parafia w Sarnakach
- i) Tydzień Kobiet z okazji Dnia Kobiet – GOK Sarnaki
- j) Ferie z GOK

4. Edukacja publiczna z zakresu problemów uzależnień

Zakupiono materiały : ulotki, plakaty o tematyce uzależnień, które były rozdawane uczestnikom programów, warsztatów, imprez kulturalnych, sportowych itp.

Wszystkie działania szkół, stowarzyszeń, sołectw, instytucji miały na celu zapobieganie uzależnieniom, wdrożenie dzieci do aktywnego wypoczynku oraz uprawiania sportu, rozwoju zainteresowań i talentów, kształtowanie właściwych postaw i zachowań, promowanie zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych oraz edukację społeczności Gminy Sarnaki.

W 2024 r. na profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom

behawioralnym oraz zajęcia sportowe przeznaczono środki finansowe w wysokości 127 823,96 zł.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, szkół służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

- a) Prenumerata czasopisma „Remedium” dla szkół,
- b) Członkowie komisji wzięli udział w 3 szkoleniach.

Realizując zadania z Gminnego Programu Profilaktyki, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych współpracowała z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, KP Policji w Łosicach, Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Siedlcach, Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach, Białej Podlaskiej, Siemiatyczach, grupami samopomocowymi AA, Al-Anon oraz współpracowała i wspierała placówki oświatowe i kulturalne, parafie, stowarzyszenia, KGW, OSP z Gminy Sarnaki.

W 2024r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 3 wnioski na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wartość alkoholu sprzedanego w 2024 roku na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców wyniosła ogółem 5 443 204,89 zł, co w przeliczeniu: na 1 mieszkańca gminy wyniosła – 1 251,89 zł, na 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia wyniosła – 1 451,91 zł.

GKRPA oprócz działań wynikających z jej zadań, koordynowała wszystkie inne czynności i przedsięwzięcia ujęte Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027 w roku 2024.

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na lata 2024-2027 w 2024 r.:

- 1. zaplanowano w budżecie gminy środki finansowe w wysokości – 183 127,63 zł,
- 2. faktycznie wykorzystane środki finansowe na realizację programu 173 128,01 zł,
- 3. niewykorzystane środki finansowe w wysokości 10 023,84 zł przechodzą na 2025 r.

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki przekazano dla Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach dotację w wysokości 30 000,00 zł na Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci, którego cele i założenia były zgodne z celami Programu oraz Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki.

Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosła 100 536,31 zł oraz tzw. „Małpki” – 27 487,91zł.

W 2025 r. realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w dalszym ciągu będzie się opierała na działalności szkoleniowej, informacyjnej i edukacyjnej oraz na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką uzależnień w ramach zajęć sportowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

IV. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach jest jednostką organizacyjną Gminy Sarnaki powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej. Ośrodek realizuje zadania

w szczególności na podstawie następujących przepisów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024- 2028
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- ustawa z dnia 29 sierpnia 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA

Struktura i zatrudnienie

Strukturę organizacyjną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach przedstawia się w poniższy sposób. Na dzień 1 stycznia 2025 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach zatrudnionych, na podstawie umowy o pracę jest – 9 osób:

- 1 kierownik Ośrodka,
- 3 pracowników socjalnych,
- 1 inspektor,
- 2 referent,

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

- 1 asystent rodziny,
- 1 młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej.

Budżet

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w całym roku budżetowym 2024 wydatkował łączną kwotę 3 803 567, 03 zł z czego:

- z budżetu państwa: 2 646 963, 20 zł,
- z budżetu gminy: 1 156 603, 83 zł

Wydatki poszczególnych działów obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 3. Struktura wydatków GOPS w 2024 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Plan	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
85195 Pozostała działalność	200,00	0	120,00
85202 Domy Pomocy Społecznej	393 927,00	378 842,92	0
85203 Ośrodki wsparcia	10 835,00	0	10 040,85
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6 900,00	605,69	6 000,00
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	16 742,00	0	16 595,37
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	26 031,22	1 492,00	21 958,70
85215 Dodatki mieszkaniowe, bon energetyczny	166 169,00	6 809,92	146 594,93
85216 Zasiłki stałe	195 921,00	0	193 631,67
85219 Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	500 183,24	388 210,18	107 592,20
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	105 957,79	67 008,31	38 160,00
85230			

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

Pomoc w zakresie dożywiania	54 385,00	10 968,24	43 385,00
85295 Pozostała działalność: - Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” - Prace Społecznie-użyteczne - Dodatek gazowy - Korpus Wsparcia Seniorów - Funduszu Pomocy (sprawienie pogrzebu) - dodatek osłonowy	351 715,67	139 727,61	203 928,99
85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	38 500,00	1 599,00	2 400,00
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 930 248,61	103 267,31	1 820 281,42
85503 Karta Dużej Rodziny	296,00	0	296,00
85504 Wspieranie rodziny	90 956,91	58 072,65	19 842,87
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia pielęgnacyjne	16 136,00	0	16 135,20

Źródło: Opracowanie własne

2. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Informacje ogólne

W Gminie Sarnaki na dzień 31 grudnia 2024 roku zarejestrowano 4 348 mieszkańców. Spośród nich wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 135 rodzin, w tym 274 osób w rodzinach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zdarzeń losowych. W ramach pracy z rodzinami realizując założenia ustawowe wydano 219 decyzji. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Sarnaki, można stwierdzić, że pomocą objęto ponad 8,1 % ogółu ludności gminy.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

W 2024 roku dominującym powodem przyznania pomocy, podobnie jak w latach poprzednich, pozostało ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 43 rodzin. Kolejnymi powodami udzielania świadczeń była długotrwała choroba – 50 rodzin. Następnie 34 rodziny skorzystały z pomocy z powodu niepełnosprawności. Również znaczna liczba rodzin tj. 16 korzystała z pomocy z powodu bezrobocia.

Dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli.

3. ZADANIA GMINY

Tabela Nr 4 Struktura wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych w 2024 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe - ogółem:	27	254	162 260,00
w tym przyznany dla: osoby samotnie gospodarującej	23	224	145 980,00
pozostającej w rodzinie	4	30	16 280,00
Zasiłki okresowe - ogółem	13	52	22 716,00
w tym: środki własne	0	0	0
dotacja	0	0	22 716,00
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	10	45	17 423,00
długotrwałej choroby	6	14	5 293,00
niepełnosprawności	0	0	0,00
Inne niż wyżej wymienione	0	0	0,00
Posiłek – ogółem, w tym:	50	6 521	34 792,00
posiłek	42	5 537	27 925,00
bezdecyzyjne	8	984	6 867,00
w tym liczba osób korzystających z posiłku (dzieci)	42	6521	34 792,00
zasiłek celowy na zakup żywności	33	112	20 208,00
w tym: środki własne	x	x	1 200,00
dotacja	x	x	19 008,00
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem	33	x	26 808,00
w tym: zasiłki specjalne celowe	0	0	0,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od osób pobierających zasiłek stały	22	234	15 356,00
Schronienie	1	3	5 702,00
Sprawienie pogrzebu	x	1	6 200,00
Zdarzenie losowe	x	x	x
Usługi opiekuńcze	2	1273	37 254,00
DPS	8	83	273 096,00

Źródło: Opracowanie własne

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2024 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była objętych 1 osoba, która skorzystała z 477 świadczeń. Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił 80 zł /łączny koszt – 38 160,00 zł środki z dotacji/.

Domy Pomocy Społecznej

Do Domów Pomocy Społecznej skierowano 11 osób, w tym za 9 osób Gmina pokrywa częściowo koszty utrzymania. Wysokość dofinansowania Gminy to kwota 378 843 00 zł.

Karta Dużej Rodziny

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie i wspieranie rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której na utrzymaniu jest lub było co najmniej troje dzieci w wieku do 18 roku życia lub w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej lub bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej jest Karta Dużej Rodziny. W 2024 roku wydano 29 sztuk Kart Dużej Rodziny dla 16 rodzin.

Charakterystykę wypłaconych świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 5 Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
ZASIŁKI RODZINNE Z DODATKAMI			
1	Zasiłek rodzinny I dodatki do zasiłków rodzinnych	2438	275 994,16
2	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	9	9 000,00
3	Zasiłek pielęgnacyjny	953	205 696,00
4	Świadczenie pielęgnacyjne	350	1 045 800,00
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
6	Zasiłek dla opiekuna	0	0
7	Świadczenie rodzicielskie	57	53 899,00
8	Świadczenie Za życiem	0	0

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE			
9	Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (ZUS i KRUS)	208	117 592,00
10	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	60	16 135,00

Źródło: Opracowanie własne

Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja stała się bezskuteczna.

Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500,00 zł. GOPS w 2024 roku w sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczeń alimentacyjnych wydał 9 decyzji, wypłacono 160 świadczeń na kwotę 61 350,00 zł.

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

W 2024 roku na terenie gminy Sarnaki było 12 dłużników wobec, których prowadzone były następujące działania:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczenia majątkowego,
- zobowiązanie do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wystąpienie do komornika sądowego z zapytaniem czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów,

- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego,
- złożenie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy,
- poinformowanie komornika sądowego i organu właściwego wierzyciela o działaniach wobec dłużnika,

Dłużnicy alimentacyjni zgłaszani są do Centralnej Ewidencji Dłużników celem wpisania ich na ogólnopolską listę dłużników.

W sprawach dłużników alimentacyjnych wysłano 60 pism do dłużników, komorników, organów właściwych wierzyciela, organów dłużnika, Powiatowego Urzędu Pracy, Prokuratury Rejonowej, Starostwa Powiatowego, Urzędu Skarbowego, Sądu, Policji i innych instytucji w zależności od konkretnej sytuacji.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

5. USTAWA O WSPIERANIU I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na terenie Gminy Sarnaki zatrudniony jest asystent rodziny, który na dzień 31.12.2024 r. współpracował z 8 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinom zdolności do wypełnienia tych funkcji. Asystent rodziny towarzyszy rodzinie w poszukiwaniu rozwiązań wyjścia z trudnej sytuacji. Wykorzystuje jej mocne strony, lokalną społeczność zasoby instytucjonalne gminy. Działania i decyzje mające na celu poprawę sytuacji rodziny podejmowane są przy współpracy z wyspecjalizowanymi instytucjami: placówkami oświaty, sądem, policją. Współpraca ta jest niezbędna we wzmocnieniu rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu.

Zadaniem gminy wynikającym z ww. ustawy jest m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce, o której mowa wyżej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości :

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- b) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- c) 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach zobowiązany ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do realizacji zadań związanych ze wspieraniem rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Zadaniem rodziny wspierającej jest bezinteresowna pomoc innym rodzinom w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji przy współpracy z asystentem rodziny oraz pracownikiem socjalnym. Rodzina wspierająca ma za zadanie pomoc w :

- opiece i wychowaniu dziecka;
- prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych

Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczenie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach dokonuje oceny rodziny, która wydawana jest na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego (zgodnie z art. 30 ustawy). Po uzyskaniu pozytywnej oceny Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach ustanawia rodzinę wspierającą. Rodzina wspierająca ma przede wszystkim pomagać, w oparciu o własne zasoby i umiejętności, posiadaną wiedzę z zakresu prawidłowego wychowywania dzieci i realizowane wzorce funkcjonowania rodziny. Jest to forma towarzyszenia rodzinie mającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci i tworzenie dla niej siatki wsparcia społecznego. Należy przy tym pamiętać, że rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia, a jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Rodzina wspierająca zajmuje się w szczególności:

- organizowaniem czasu wolnego dzieciom z rodzin wspieranych;
- wypracowaniem nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny;
- pomocą dzieciom w nauce;
- udzielaniem wskazówek w takich kwestiach, jak: gotowanie, sprzątanie, utrzymanie higieny osobistej, racjonalne prowadzenie budżetu domowego.

Pomimo ogłoszenia zamieszczonego na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach nie zgłosiła się żadna rodzina zainteresowana współpracą.

6. INNE ZADANIA I FORMY POMOCY

Dzienny Dom „Senior+”

W 2024 roku w Dziennym Domu Senior + było 17 seniorów, natomiast na koniec grudnia 2024 roku zostało 15 seniorów. Poza usługami opiekuńczymi Dom zapewnia zajęcia manualne, muzyczne, komputerowe, zajęcia rehabilitacyjne i z terapeutą zajęciowym. Ponad to odbywały się:

- imieniny uczestników Dziennego Domu Senior + w Nowych Hołowczycach,
- 2 spotkania z dietetykiem z Banku Żywności w Siedlcach,
- 2 warsztaty kulinarne w ramach projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+,
- warsztaty z Terapeutą dla Seniorów z powiatu łosickiego – 6 spotkań, w ramach projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+,
- warsztaty Rękodzielnicze dla Seniorów z powiatu łosickiego – 6 spotkań, w ramach projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+,
- warsztaty gimnastyczno – ruchowe dla Seniorów z powiatu łosickiego – 15 spotkań, w ramach projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+,
- 4 wycieczki Krajoznawcze (Białowieża, Siedlce-Sokołów Podlaski, Serock-Pułtusk, Góra Kalwaria-Czersk-Warka) dla seniorów z powiatu łosickiego w ramach projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+,

- Dzień Seniora dla Seniorów z Powiatu Łosickiego,
- warsztaty międzypokoleniowe z Fundacji Pozytyw,
- spotkania informacyjne ze służbami t. j.: Pracownikami Socjalnymi z GOPS w Sarnakach, Policja, ZUS, KRUS, Straż Pożarna,
- udział w turnieju Boccia oraz turnieju Ping-ponga organizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach,
- wspólna Wigilia Seniorów z Kołem Gospodyń Wiejskich w Nowych Hołowczycach „DD Senior+”,
- udział w challengu „KozuchWygra”,
- warsztaty dietetyczne „Zdrowy i aktywny nadbużański senior”,
- spotkanie Wielkanocne,
- wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego „Leśne zacisze”,
- udział w Obchodach 80-lecia Akcji V2,
- różnego rodzaju warsztaty w ramach współpracy z Fundacją Pozytyw,
- Dzienny Dom Senior+ współpracuje z Publicznym Przedszkolem Samorządowym w Sarnakach, Przedszkolem Dobry Start z Łosic, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sarnakach.

Wartością dodatnią funkcjonowania takiej placówki na terenie naszej gminy jest aktywizacja Seniorów, ograniczanie skutków niepełnosprawności, pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów utrudniających funkcjonowanie.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym - stypendium szkolne

Z tej formy pomocy w 2024 roku skorzystało 9 dzieci na łączną kwotę 3 000,00 zł, w tym: 2 400,00 zł – dotacja oraz 600,00 zł – środki własne.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę. Liczba godzin do przepracowania przez 1 osobę w miesiącu nie może być wyższa niż 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. W 2024 roku aktywizacja zawodowa poprzez prace społecznie użyteczne na terenie gminy prowadzona była w stosunku do 3 osób. Osoby te wykonywały prace porządkowe – sprzątanie, zbieranie śmieci z pasa przydrożnego. Koszt prac społecznie użytecznych po stronie Gminy Sarnaki to kwota 7 978,80 zł.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego /ZI/ jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań ZI należy integrowanie i koordynowanie działań GOPS, GKRPA, oświaty, ochrony zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych i prokuratury oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. W 2024 roku ZI prowadził 15 procedur „Niebieskiej Karty”,

8 wszczęte przez Policję, 2 przez Pomoc Społeczną, 1 przez Ochronę Zdrowia oraz 2 przez Oświatę. Zakończono w okresie sprawozdawczym 13 procedur. Monitoringiem objęto 10 rodzin.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach

Decyzje o skierowaniu do Domu Samopomocy w Nowych Litewnikach wydaje GOPS w Sarnakach. W 2024 roku do ŚDS uczęszczało 50 osób, z terenu Gminy: Sarnaki, Olszanka, Stara Kornica, Huszlew, Platerów, Przesmyki, Korczew oraz Miasta i Gminy Łosice.

Bon energetyczny

Bon energetyczny został wprowadzony mocą ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego z dnia 23 maja 2024 r. To jednorazowe świadczenie pieniężne, które było uzależnione od dochodu w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2 500,00 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę nie przekraczała kwoty 1 700,00 zł za rok 2023.

Bon energetyczny przyznaje się w wysokości:

- 1) 300 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 400 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 500 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 600 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 *ustawy* z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r., poz. 2496), do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej *ustawy*, **bon energetyczny** przyznaje się w wysokości:

- 1) 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 800 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 1000 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 1200 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W 2024 roku wpłynęło 430 wniosków o bon energetyczny. Pozytywne rozpatrzenie uzyskało 382 wnioski, które zostały wypłacone na kwotę 142 325,93 zł. Negatywnie rozpatrzono 46 wniosków. 2 wnioski nie zostały rozpatrzone z powodu śmierci wnioskodawcy.

Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy został wprowadzony mocą ustawy o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021 r.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 228,80 zł (podstawowy) / 286,00 zł (podwyższony) przy założeniu że jej dochód nie przekroczy 2100,00 zł,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 343,20 zł (podstawowy) / 429,00 zł (podwyższony) przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500,00 zł miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 486,20 zł (podstawowy) / 607,75 zł (podwyższony) przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500,00 zł miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 657,80 zł (podstawowy)/822,25 zł (podwyższony) przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500,00 zł miesięcznie na osobę.

Dodatek osłonowy przysługiwał:

- osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 2100,00 zł,
- osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 1500,00 zł na osobę.

W 2024 roku wpłynęło 350 wniosków o dodatek osłonowy. Pozytywne rozpatrzenie uzyskało 333 wnioski, które zostały wypłacone na kwotę 132 001,02 zł. Negatywnie rozpatrzono 17 wniosków.

Refundacja podatku VAT

Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych została wprowadzona mocą ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. O refundację podatku VAT mogą ubiegać się osoby, które używają paliw gazowych do celów grzewczych i poniosły koszty zakupu tego paliwa. W 2024 roku refundacja podatku VAT została przyznana 8 odbiorcom paliw gazowych na kwotę 1747,74 zł.

7. ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny pracuje z rodziną z problemami nie tylko wychowawczymi, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy.

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny;
- pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

- udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, a także problemów wychowawczych;
- motywowanie rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- pomoc w poszukiwaniu pracy zarobkowej i jej utrzymaniu;
- współpraca z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo-wychowawczą, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności.

W 2024 roku asystent rodziny współpracował z 8 rodzinami w których jest 13-ro dzieci. W 3 przypadkach Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach występował do Sądu o wgląd w sytuację rodziny.

8. UDZIAŁ W PROGRAMACH I PROJEKTACH ZEWNĘTRZNYCH

Pomoc żywnościowa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach, uczestniczy:

- 1) w Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023. W 2024 roku wydano z FEPŻ Podprogramu 2023 - 426 paczek żywnościowych, tj. 7 075,16 kg.
- 2) Czyste Powietrze - w 2024 roku na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, Ośrodek dokonał wyliczeń wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Wydano 116 zaświadczeń, w tym 82 dla gospodarstw wieloosobowych, 34 dla gospodarstw jednoosobowych.

Projekty Rządowe finansowane z Funduszu Solidarnościowego.

„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024 – dla JST.

Kwota dofinansowania – 34 680,00 zł.

Realizator Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach.

Cel Programu:

Zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych oraz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia; wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie pomocy adekwatnej do potrzeb; uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.

Adresaci Programu:

Uczestnikami Programu są:

- 1 osoba z Gminy Sarnaki posiadająca orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,

- 1 dziecko do ukończenia 16 r. ż z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zadania Programu:

Usługi asystencji osobistej polegają na wsparciu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról rodzinie;
- wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejsce zamieszkania; wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Program Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – dla JST

Kwota dofinansowania – 5 661,00 zł.

Realizator Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach.

Cel Programu:

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
 - 2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.)
- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.
2. Celem szczegółowym Programu jest objęcie wsparciem członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w liczbie nie mniejszej niż 10 000 osób.

Adresaci Programu:

- 1 dziecko do ukończenia 16 r. ż z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zadania Programu:

Opieka Wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego.

9. AKCJE CHARYTATYWNE

Akcje Charytatywne w 2024 roku:

- 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r. – Koperty Życia – pozyskane z Fundacji Słoneczna Strona Ulicy - były wydawane osobom starszym, samotnym, schorowanym oraz wszystkim chętnym osobom, które chciały posiadać Kopertę Życia. W w/w okresie wydano 34 karty. Zaangażowani: Kierownik GOPS wraz z pracownikami.
- Pomoc dla mieszkańca Nowych Hołowczyc – zbiórka odzieży i artykułów higienicznych. Zaangażowani: Kierownik GOPS wraz z pracownikami oraz mieszkanka Nowych Hołowczyc.
- Przełom marca i kwietnia 2024 roku - Wielkanocna zbiórka żywności dla potrzebujących. Zaangażowani: Kierownik GOPS wraz z pracownikami, Sklep Delikatesy Centrum, Bank Żywności, klienci sklepu Delikatesy Centrum. Paczki otrzymało 47 osób.
- Pomoc dla mieszkanki Terlikowa – zbiórka mebli (kanapa, wypoczynek, krzesła), ręczników, pościeli, dywany, firany, zasłony, szklenie okna, generalne sprzątanie. Zaangażowani: Kierownik GOPS wraz z pracownikami, pracownicy Gminy Sarnaki, mieszkanka Sarnak.
- We wrześniu 2024 roku Polskę nawiedziła klęska powodzi, która była wynikiem ekstremalnych warunków pogodowych, które przerodziły się w nadzwyczaj intensywne opady. W niektórych regionach, zwłaszcza w południowo – zachodniej części kraju, suma opadów przekroczyła 400 mm w ciągu trzech dni. To więcej niż roczna norma opadów w wielu częściach Polski. Gmina Sarnaki powzięła działania pomocowe w które włączyło się bardzo dużo ludzi dobrej woli oraz instytucji. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach bez wahania przystąpił do działań pomocowych dla ludzi poszkodowanych na południu Polski. Zorganizowane zostały zbiórki: pieniężna i najpotrzebniejszych artykułów. Nawiązaliśmy kontakt z powodziarzami w celu rozeznania co jest najbardziej potrzebne. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach stworzyliśmy magazyn gdzie były gromadzone rzeczy, na które było zapotrzebowanie na terenach dotkniętych powodzią. W odpowiedzi na konkretne zapotrzebowanie samorządów gromadzono: koce, pościel, ręczniki, ręczniki papierowe, artykuły spożywcze o długiej dacie przydatności, art. chemiczne, art. higieniczne, wodę pitną, nową odzież i obuwie, łopaty taczki, miotły, grzejniki, osuszacze, mopy, wiadra, suszarki, buty gumowe i wiele innych. Przyjmowaniem, sortowaniem, opisywaniem i pakowaniem zajmował się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach wraz z pracownikami. Pakowaniem samochodów z pomocą zajmowali się Strażacy z OSP KSRG Sarnaki oraz Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza

działająca przy OSP w Sarnakach. Transport z darami z Gminy Sarnaki dotarł do mieszkańców z Kłodzka i Nysy. Na zbiórkę pieniężną do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach od mieszkańców Gminy Sarnaki wpłynęło 4 860,00 zł. Za 3 229,79 zł zakupiono: młotki murarskie, grzejniki olejowe, nagrzewnice gazowe, grzejniki konwektorowe, młotek ślusarski, łopaty, taczkę, pompę do brudnej wody. Pozostała kwota w wysokości 1 630,21 zł została wpłacona specjalnie utworzone konto na pomoc powodziarom z Gminy Kłodzko. Mieszkańcy Gminy Sarnaki okazali ogromne zaangażowanie i wsparcie poszkodowanym przez powódź. Zorganizowane zbiórki świadczą o tym, że mieszkańcy nie są obojętni na krzywdę innych i ruszają z pomocą kiedy widzą taką potrzebę.

- Grudzień 2024 roku - Pomoc dla rodziny z Franopola – zbiórka mebli i artykułów higienicznych (pielucho majtki, podkłady). Zaangażowani: Kierownik GOPS, Radna Gminna, mieszkanka Chlebczyna oraz mieszkańiec Franopola.
- W grudniu 2024 roku została przeprowadzona IV Edycja akcji „ŚWIĄTECZNA PACZKA z GMINĄ SARNAKI I PRZYJACIÓŁMI”. Wójt Gminy Sarnaki Pan Grzegorz Arasymowicz, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Agnieszka Bartoszek, Przewodnicząca oraz Radni Gminy Sarnaki. Akcja obejmowała zbiórkę: pieniędzy i artykułów do paczek świątecznych dla Dzieci i Seniorów. Zaangażowani: Kierownik GOPS wraz z pracownikami, Wójt, Przewodnicząca Rady wraz z Radnymi, Bank Żywności. Paczki otrzymało 43 osoby.

10. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

W lutym 2024 roku Koło Gospodyń Wiejskich w Nowych Hołowczycach „Dzienny Dom Senior +” rozpoczęło działalność i nawiązało współpracę między innymi z Gminnym Ośrodkiem Pomocy w Sarnakach. Wspomagaliśmy KGW przy realizacji projektów: Poznajemy Mazowsze, Akademia Seniora.

11. POTRZEBY

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Rok 2025 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach kontynuacją realizowanych zadań oraz prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych rządowych oraz gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw. Ponadto w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Ustalono następujące

potrzeby, których właściwe zabezpieczenie będzie miało niewątpliwy wpływ na rozwój w 2025 roku funkcjonującego systemu pomocy społecznej:

1. Prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta i prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zatrudnianej kadry (szkolenia) oraz dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb.
2. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie na realizację gminnych programów (wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
3. Kontynuacja i rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym i innymi partnerami społecznymi.
4. Zapewnienie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
5. sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

W strukturze demograficznej bardzo dynamicznie zwiększa się udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia.

Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Dużym problemem na jaki napotyka się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach jak również inne Ośrodki Pomocy Społecznej, jest niechęć osób zobowiązanych do alimentacji do opieki nad swoimi bliskimi. Problemem stanowi również, brak chęci podjęcia pracy przez osoby poszukujące pracy jako opiekun. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do wciąż rosnących potrzeb odbiorców.

Odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest bardzo duży wzrost liczby rodzin, których członkowie, (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami.

Podczas swojej pracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach dostrzega coraz większą liczbę rodzin dysfunkcyjnych, które nie zaspokajają potrzeb emocjonalnych ich członków, nie zapewniają bezpieczeństwa ani właściwych warunków do prawidłowego rozwoju i wzrastania dzieci. Innymi słowy – nie spełniają istotnych funkcji z punktu widzenia zdrowia psychicznego samych członków rodziny oraz całego społeczeństwa.

W 2025 roku Ośrodek będzie kontynuował szukanie rodzin wspierających. Rodzina wspierająca pomaga przede wszystkim na podstawie własnych, posiadanych zasobów i umiejętności, wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowania dzieci.

2. Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach

Działaniami na rzecz kultury, na terenie gminy Sarnaki, zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach. Jest to jedna z dwóch instytucji kultury, obok Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach.

Celem GOK jest prowadzenie wielokierunkowej działalności kulturalnej rozwijającej i zaspakajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy Sarnaki oraz upowszechnianie i promocja kultury w kraju i zagranicą.

Do podstawowych zadań GOK należy:

- 1) organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej oraz wychowania przez sztukę
- 2) stwarzanie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji i zespołów
- 3) działalność instruktazowo – metodyczna
- 4) prowadzenie biblioteczki instruktazowo-metodycznej
- 5) prowadzenie kursów języków obcych
- 6) koordynacja działalności na terenie gminy w zakresie organizacji imprez kulturalnych
- 7) współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców
- 8) nadzorowanie i organizacja działalności rozrywkowo – rekreacyjnej
- 9) integracja miejscowych środowisk w celu współtworzenia i uczestniczenia w działalności kulturalnej
- 10) ochrona dziedzictwa kulturowego gminy
- 11) wspieranie miejscowych tradycji i inicjatyw kulturalnych
- 12) współdziałanie z innymi instytucjami kultury, szkołami, przedszkolami, organizacjami poza rządowymi oraz innymi podmiotami w celu upowszechniania kultury

Struktura zatrudnienia:

W 2024 roku zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach przedstawiało się następująco:

- dyrektor - pełny etat
- główny księgowy – 0,1 etatu
- starszy instruktor - 0,3 etatu
- młodszy instruktor – 0,4 etatu
- instruktor artystyczny- 0,6 etatu

Opis działalności/Kalendarz wydarzeń:

W ramach realizacji swoich celów statutowych dotyczących promocji i upowszechniania kultury oraz organizacji imprez kulturalnych na rzecz społeczeństwa Gminy Sarnaki,

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

w 2024 roku, Gminny Ośrodek Kultury zorganizował lub współorganizował 37 wydarzeń w tym 5 plenerowych, w których wzięło udział ok 8000 osób. Zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach zapraszane były przez inne instytucje, grupy formalne i nieformalne, do wystąpienia na wydarzeniach organizowanych przez te podmioty. Brały też udział w konkursach i przeglądach. Kalendarz wydarzeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 6 Kalendarz imprez Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach w 2024 r.

2024 ROK		NAZWA IMPREZY	MIEJSCE IMPREZY	ORGANIZATOR	ZASIĘG	L.p.
STYCZEŃ	6 stycznia	<u>Orszak Trzech Króli w Sarnakach</u> Udział Zespołu Ludowego Dorosłych z GOK- przygotowanie scenki walki Dobra ze Złem	Kościół Parafialny w Sarnakach Ulice Sarnak	Parafia Sarnaki	gminny	1
	7 stycznia	<u>Spotkanie Kołędowo-opłatkowe w KGW Makarówka:</u> Występ Zespołu Ludowego Dorosłych z GOK	Świetlica Wiejska Makarówka	KGW Makarówka	pozagminny	2
	15 -17 stycznia	<u>Ferie w GOK</u> I tydzień: - zajęcia z malarstwa (malowanie akrylami martwą naturę), - zajęcia plastyczne z tworzenia własnego obrazu zimowego metodą dowolną, - tworzenie prac z gliny (Pracownia Ceramiki, Melu), - gry i zabawy	GOK Sarnaki	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	3
	21 stycznia	<u>Koncert Kołęd i Pastorałek</u> <u>Promocja Płyty Aury i Płyty Mirki Kozłowskiej-Nalepy</u> Występy: - Międzypokoleniowej Orkiestry Mandolinowej, - Zespół Aura, - Zespół Omorfos, - Zespół Ludowy Dorosłych	GOK Sarnaki	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	4
	22-26 stycznia	<u>Ferie w GOK</u> II tydzień: - warsztaty z robienia lizaków, - wycieczka do nadleśnictwa z ogniskiem, - wyjazd do kina , - zajęcia z karate, - gry i zabawy	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	5
	28 stycznia	Udział grupy tanecznej z GOK na: <u>32 Finale WOŚP w Łosicach</u>	ŁDK Łosice	ŁDK Łosice	powiatowy	6
LUTY	3 lutego	Warsztaty rysunkowo-malarskie z Panią Izą Staregą	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	7
	9 lutego	Warsztaty z makramy	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	8
MARZEC	2 marca	Warsztaty rysunkowo-malarskie z Panią Izą Staregą	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	9
	4-10 marca	<u>Tydzień dla kobiet z okazji „Dnia Kobiet „:</u> 1.Fitness taneczny, 2.Zdrowy kręgosłup, 3. Pokaz kosmetyków, rekodzieło, 4. Warsztaty decupage, warsztaty z psychologiem, 5.Koncert Adriana Litewki	GOK Sarnaki	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	10
	18 marca	Akcja robienia Palm Wielkanocnych przez Zespół Ludowy Dorosłych	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	11

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

	23 marca	Operacja „ <u>Czysta rzeka</u> ”	Gmina Sarnaki	GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki Przyjaciele	gminny	12
	27marca	Konkurs wielkanocny „ <u>PISANKA</u> ”	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	13
KWIECIEŃ	6 kwietnia	Warsztaty rysunkowo-malarskie z Panią Izą Staręgą	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	14
	14 kwietnia	XI Podlaski Festiwal Tańca Nowoczesnego Zespoły z GOK Sarnaki: – I miejsce w Show Dance 9-12 lat, – II miejsce w Miniatura Taneczna Formacja 9-12 lat, – III miejsce w Show Dance Formacja 13-18 lat	Bielsk Podlaski - Bielskie Centrum Kultury	Dance Project Krzysztof Twarowski	międzywojewódzki	15
	15 kwietnia	Gminne eliminacje Konkursu Recytatorskiego im. Kornela Makuszyńskiego	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki		16
	19 kwietnia	Rozstrzygnięcie konkursu „ <u>PISANKA</u> ”, i wręczenie nagród w kategpii do lat 14	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	17
	21 kwietnia	Eliminacje powiatowe do 58 Przeglądu Kapel i Śpiewaków w Kazimierzu Dolnym - Zespół Ludowy dorosłych z GOK zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego	GOK w Drelowie	Gminne Centrum Kultury w Drelowie	powiatowy	18
	27 kwietnia	Koncert Zespołu Mandolinowego z GOK , spotkanie „ Danie Wspólnych Chwil z Fundacją Biedronki ”	Świetlica Wiejska w Kornicy	Stowarzyszenie Korniczanki	pozagminny	19
	29 kwietnia	Teatr My z GOK zaprezentował 2 spektakle dla przedszkolaków	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	20
MAJ	11 maja	Warsztaty rysunkowo-malarskie z Panią Izą Staręgą	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	21
	18 maja	Wyróżnienie dla Teatru MY z GOK na VI Festiwalu Twórczości Artystycznej Seniorów „Wiecznie Młodzi, w Siedlcach za „ Trzy świnki ”	MOK Siedlce	MOK Siedlce	regionalny	22
	19 maja	Eliminacje wojewódzkie do Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Lublinie - Zespół Ludowy dorośli z GOK zakwalifikował się do kolejnego etapu	Lublin	Lublin	wojewódzki	23
	20 maja	Teatr MY z GOK ze spektaklami uświetnił Obchody 80-lecia Akcji V2	Szkoła w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki Dyrektor Szkoły Podstawowej w Sarnakach Dyrektor GBP w Sarnakach	gminny	24
	26 maja	Koncert dla Mamy i Taty - <u>pokazy grup artystycznych</u>	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	25
CZERWIEC	1 czerwca	Festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka	Sala gimnastyczna w Szkole Postawowej w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	26
	8 czerwca	Warsztaty rysunkowo-malarskie z Panią Izą Staręgą	Plener przy Nadleśnictwie w Sarnakach	GOK	gminny	27

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

	16 czerwca	XVII Otwarty Przegląd Taneczny LOVE TO DANCE o Puchar Starosty Bialskiego: – I miejsce w kat. Show Dance 8-10 lat za choreografię „ Dziś późno pójdę spać, ” – GRAND PRIX za choreografię „ Dziś późno pójdę spać, ” – wyróżnienie w kat. Hip Hop za choreografię „ Serducho, ” – nagroda dla najlepszej, najbardziej wyróżniającej się tancerki dla naszej Kornelii Gregorczyk	Hala sportowa MCKS i R Terespol	MCKS i R Terespol	regionalny	28
	19 czerwca	Wycieczka integracyjna zespołu ludowego dzieci	Mielnik i okolice	GOK Sarnaki	gminny	29
	23 czerwca	Zespół Ludowy - Dorośli z GOK na 58 Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym	Kazimierz Dolny	Centrum Spotkania Kultur w Lublinie	ogólnopolski	30
	30 czerwca	Występ Zespołu Ludowego – Dorośli z GOK – na Dniach Platerowa	Platerów	Wójt Gminy Platerów GOK Platerów	międzygminny	31
LIPIEC	14 lipca	Gmina Sarnaki Bawi się Całą Rodziną (Gwiazda wieczoru- zespół BOYS)	Plac za Nadleśnictwem w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	32
SIERPIEŃ	2,3,4 sierpnia	Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci „Gaduśka,”	Plac przed GOK, sala GOK Mierzvice, Serpelic	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	regionalny	33
	18 sierpnia	Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki - Przystanki Muzyczne 6. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego	Kościół w Serpelicach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	34
	18 sierpnia	Zespół Ludowy - Dorośli z GOK na „Leśniańskim Weselu,- Dożynki Gminy Leśna Podlaska	Leśna Podlaska	Wójt Gminy Leśna Podlaska GOK w Leśnej Podlaskiej	gminny	35
WRZESIEŃ	7 września	Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki -Przystanki Muzyczne 6. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego	Kościół w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	36
	14 września	Narodowe Czytanie utworu „Kordian,”	Sala GOK	Biblioteka Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	37
	28 września	Topinamburiad- Koncert Zespołu mandolinowo-gitarowego oraz Zespołu Ludowego Dorosłych	Chlebczyn	Ekolog Rytel Wiktor	regionalny	38
PŹDZIERNIK	6 października	Występ kabaretu <u>Łzy Softysa</u> podczas Gminnych „Złotych Godów,”	Sala GOK	USC Sarnaki	gminny	39

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

	20 października	Gminny Dzień Seniora	Sala GOK	GPOS, GOK		40
	27 października	Koncert Zespołu Ludowego - Dzieci: Danie Wspólnych Chwil z Fundacją Biedronka	Swietlica Borsuki	KGW Borsuki	gminny	41
LISTOPAD	4 – 15 listopada	6 Koncertów zespołu ludowego w ramach programu EtnoPolska	Swietlica Borsuki, Przedszkole Sarnaki, ŚDS Litewniki, DS+ Hołowczyce, Zespół Szkolno-Przedszkolny Serpelice, Szkoła Podstawowa Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	42
	11 listopada	Biesiada Pieśni Patriotycznych	Szkoła Podstawowa Sarnaki	Szkoła Sarnaki GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	43
	17 listopada	Koncert zespołów ludowych z GOK - podsumowanie projektu „ Zakup strojów ludowych dla zespołów tanecznych i wokalnych działających przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach ”	Sala GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminn	44
	24 listopada	Koncert Zespołu Ludowego Dorosłych W Borsukach - Danie Wspólnych Chwil z Fundacją Biedronka	Swietlica Borsuki	KGW Borsuki	gminny	45
GRUDZIEŃ	6 grudnia	Warsztaty dla seniorów „ Świąteczne Ozdoby ”	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	46
	7 grudnia	Występ kabaretu Łzy Sołtysa - Danie wspólnych chwil z fundacją Biedronka	Swietlica w Kornicy	Stowarzyszenie Korniczanki	gminny	47
	9 grudnia	Przedstawienie „ Trzy Świnki ”, Teatr Seniora z GOK Sarnaki	Sala koncertowa ŁDK Łosice	ŁDK Łosice	powiatowy	48
	10.12-21.12	Kiermasz Bożonarodzeniowy	GOK Sarnaki	Zespół Ludowy Dorosłych	regionalny	49
	19 grudnia	Samorządowe Spotkanie Oplatkowe UG Sarnaki, koncert AURY	Sala GOK Sarnaki	Urząd Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	50

Źródło: Opracowanie własne

W 2024 roku w GOK prowadzono zajęcia:

- nauka gry na ukulele
- nauka gry na gitarze
- taneczne
- taneczno-fitnessowe
- zdrowy kręgosłup
- zajęcia taneczne w przedszkolu

- zajęcia rękodzielniczo-plastyczne w Domu Seniora + w Hołowczycach

W 2024 r w GOK-u działały następujące zespoły:

- zespół śpiewaczy Aura
- Międzypokoleniowy zespół mandolinowy " Tremolo"
- kabaret Łzy Sołtysa
- dziecięce zespoły taneczne
- Zespół Ludowy Dorosłych
- Dziecięcy Zespół Ludowy

Aktywność artystyczna zespołów:

Zespół Śpiewaczy Aura:

- występ podczas Koncertu Kolęd w GOK Sarnakach
- występ podczas święta gminy Sarnaki " Gmina Sarnaki bawi się całą rodziną"
- występ podczas Biesiady Pieśni Patriotycznej w Sarnakach
- występ podczas samorządowego spotkania opłatkowego

Zespół Ludowy Dorosłych:

- 6 stycznia - przygotowanie scenki walki Dobra ze Złem podczas Orszaku Trzech Króli 2024
- 7 stycznia - występ w Makarówce podczas spotkania opłatkowego KGW w Makarówce
- 21 stycznia - występ podczas Koncertu Kolęd i Pastorałek w GOK w Sarnakach
- luty-akcja kręcenia palm wielkanocnych
- 21 kwiecień - udział w powiatowych eliminacjach do Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym - kwalifikacja do etapu wojewódzkiego (Drelów)
- 19 maj - udział w wojewódzkich eliminacjach do Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym
- 21-23 czerwca - udział w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym
- 30 czerwca - występ w Platerowie podczas Dni Platerowa na zaproszenie Gminnego Ośrodka Kultury w Platerowie
- 14 lipca - występ w Sarnakach podczas Dnia Gminy Sarnaki "Gmina Sarnaki bawi się całą rodziną"
- 18 sierpnia - występ w Leśnej Podlaskiej podczas "Leśniańskiego wesela" (Dożynki Gminy Leśna Podlaska)
- 29 sierpnia występ na Topinamburiadzie
- 11 listopada występ na Biesiadzie Pieśni Patriotycznej
- 17 listopada występ podczas koncertu "Moda na ludowe"
- 24 listopada występ dla KGW Borsuki podczas realizacji projektu "Danie wspólnych chwil z Fundacją Biedronki"
- grudzień przygotowanie kiermaszu bożonarodzeniowego

Zespół Ludowy Dzieci

- 26 maj-występ podczas "Koncertu dla mamy i taty" pokaz dla rodziców
- 1 czerwca- występ podczas rodzinnego festynu z okazji Dnia Dziecka
- 27 październik występ podczas wydarzenia "Danie wspólnych chwil z Fundacją Biedronka" w Borsukach
- 4-15 listopada koncerty promujące stroje oraz kulturę muzyczną i taneczną Południowego Podlasia w:
 - 1) Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach,
 - 2) Szkole Podstawowej w Sarnakach
 - 3) Zespole Szkół w Serpelicach,
 - 4) Środowiskowym Domu Samopomocy w Litewnikach Nowych,
 - 5) Dziennym Domu Senior + w Hołowczycach Nowych
- 18 listopada – występ podczas koncertu "Moda na ludowe"

Orkiestra mandolinowa

- 21 stycznia - występ podczas Koncertu Kolęd i Pastorałek w GOK w Sarnakach

Zespół mandolinowy "Tremolo"

- 27 kwietnia - występ podczas wydarzenia "Danie wspólnych chwil z Fundacją Biedronka" w Kornicy

Zespoły Tańca Nowoczesnego

- 28 stycznia - udział w 32 Finale WOŚP w Łosicach
- 14 kwietnia występ podczas XI Podlaskiego Festiwalu Tańca: 2 miejsce w kat. Miniatury Taneczne, 1 miejsce w kat. Show Dance do lat 12, 3 miejsce w kat. Show Dance do lat 18, start w kat. street dance do lat 12
- 26 maj - występ podczas Koncertu dla Mamy i Taty-pokazy na zakończenie roku artystycznego
- 1 czerwca - występ podczas gminnego Dnia Dziecka
- 16 czerwca - udział w XVII Otwartym Przeglądzie Tanecznym LOVE TO DANCE w Terespolu - I m-ce w kat. Show Dance, wyróżnienie w kat. HIP-HOP oraz GRAND PRIX festiwalu

Dziecięca sekcja instrumentalna

- 26 maj - występ podczas Koncertu dla Mamy i Taty-pokazy na zakończenie roku artystycznego
- 1 czerwca występ podczas gminnego Dnia Dziecka

Kabaret Łzy Sołtysa

- 6 października występ podczas Jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego organizowanego przez Urząd Gminy Sarnaki
- 7 grudnia występ podczas wydarzenia "Danie wspólnych chwil z Fundacją Biedronka" w Kornicy

Lalkowy Teatr Seniorów

- 29 kwietnia - prezentacja dwóch spektakli dla przedszkolaków z Przedszkola Samorządowego w Sarnakach w sali GOK
- 18 maja - udział w VI Festiwalu Twórczości Artystycznej Seniorów w Siedlcach

- wyróżnienie
- 20 maj prezentacja spektakli podczas Obchodów 80-lecia Akcji V2 w Szkole Podstawowej w Sarnakach
- 3 sierpnia - prezentacja spektaklu podczas Nadbużańskiego Festiwalu Teatrów dla Dzieci „Gaducha”
- 9 grudnia - prezentacja spektaklu w Łosickim Domu Kultury podczas wręczania paczek bożonarodzeniowych

Współpraca z innymi podmiotami

Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Gminy Sarnaki. Część wydarzeń współorganizowanych jest inicjatywą GOK, w niektóre imprezy GOK włączał się udostępniając sprzęt, przygotowując plakaty, organizując animacje dla dzieci.

W 2024 roku współpracowaliśmy z:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach;
- Inne Ośrodki Kultury:
 - Łosicki Dom Kultury,
 - Gminny Ośrodek Kultury w Platerowie,
 - Bialskie Centrum Kultury,
 - Gminny Ośrodek Kultury w Białej Podlaskiej
- Szkoły i przedszkola na terenie gminy;
- Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Sarnaki
- Parafia Sarnaki
- Uczelniano - Ludowy Klub Sportowy
- Koła Gospodyń Wiejskich:
 - Mierzvice,
 - Sarnaki,
 - Kornica,
 - Makarówka,
 - Borsuki
- Inne:
 - Fundacja Orfeo im. Bogusława Kaczyńskiego,
 - Dzienny Dom "Senior +" w Hołowczycach Nowych

Przeglądy, konkursy, warsztaty

W 2024 roku GOK Sarnaki zorganizował „Świąteczne warsztaty dla seniorów”, warsztaty makramy, warsztaty mrysunkowo - malarskie dla dorosłych, gminny etap konkursu recytatorskiego im. Kornela Makuszyńskiego, konkurs na pisanek wielkanocną, konkurs piosenki wakacyjnej.

Zajęcia poza szkolne:

W 2024 roku w Gminnym Ośrodku Kultury działały 4 grupy zajęć pozaszkolnych dla dzieci i były to zajęcia plastyczne. W zajęciach brało udział cotygodniowo łącznie około 50 dzieci. Prowadziliśmy 4 sekcje instrumentalne uczące gry na instrumentach: keyboard,

mandoliny, gitara rytmiczna, ukulele. W 2024 roku prowadziliśmy dla dzieci również zajęcia taneczne w przedszkolu w Sarnakach. Naszym zadaniem było również zorganizowanie ferii zimowych, podczas których nie zabrakło zajęć plastycznych, rękodzielniczych, artystycznych, rekreacyjnych.

Zajęcia dla osób dorosłych

Dla osób dorosłych w 2024 roku prowadzone były dwa rodzaje zajęć: Fitness Taneczny oraz Zdrowy Kręgosłup. GOK prowadził również stałe cotygodniowe zajęcia rękodzielnicze w Domu Seniora + w Hołowczycach.

Promocja

W 2024 roku podobnie jak w latach ubiegłych o swoich przedsięwzięciach GOK informował głównie na własnej stronie internetowej: goksarnaki.pl oraz w mediach społecznościowych. Promocję wydarzeń prowadzono także przy współpracy innych portali i serwisów internetowych w tym strony Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach. Kontynuowana była obecność na portalu społecznościowym Facebook oraz Instagramie. Kontynuowano nacisk na promocję wydarzeń przez plakatowanie gminy kolorowymi plakatami. Korzystaliśmy również z promocji w prasie i radiu.

Realizowane projekty

Gminny Ośrodek Kultury nieustannie poszukuje środków zewnętrznych na realizację swoich działań. W 2024 r. złożone zostały 2 projekty do Narodowego Centrum Kultury oraz 2 do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z czego dofinansowanie otrzymał 1 na kwotę 62000 zł na zadanie "Zakup strojów ludowych dla zespołów tanecznych i śpiewaczych działających przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach". Gminny Ośrodek Kultury pozyskał również z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego środki na organizację wydarzeń: „Gmina Sarnaki bawi się całą rodziną”, „ Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci GADUCHA”, „ Klasyczne koncerty w Gminie Sarnaki” na łączną kwotę 88 750,00 zł.

Największe wydarzenia zorganizowane przez GOK w Sarnakach:

Koncert Kolęd i Pastorałek

21 stycznia odbył się w GOKu pierwszy po czterech latach przerwy "Koncert kolęd i pastorałek". Wydarzenie to było jednocześnie promocją płyty z utworami świątecznymi, którą nagrała Aura oraz płyty pt. " Taniec", którą nagrała Pani Mirka Kozłowska Nalepa. Tego wieczoru przed publicznością zaprezentowali się:

- Zespół Śpiewaczy Aura,
- Zespół Wokalny Omorfos
- Gabriela Rybaczuk
- Międzypokoleniowa Orkiestra Mandolinowa
- Zespół Ludowy Dorosłych.

Tydzień dla kobiet z okazji Dnia Kobiet

Od 4 do 10 marca 2024 r. świętowaliśmy Dzień Kobiet. Był to czas, w którym można było skorzystać z zaproponowanych wydarzeń:

- Fitness taneczny
- Zdrowy kręgosłup
- warsztaty decoupage
- prezentacja kosmetyków i technik makijażowych
- warsztaty z psychologiem
- koncert Adriana Litewki

Festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka

1 czerwca 2024 r. na terenie hali sportowej odbył się piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka. Na dzieci czekały bezpłatne atrakcje takie jak: gry, konkursy, warsztaty kulinarne, warsztaty artystyczne, wata, popcorn i dmuchańce. Tego dnia zaprezentowały się również dziecięce sekcje i grupy artystyczne działające przy Gminnym Ośrodku Kultury.

Otwarty Przegląd Taneczny LOVE TO DANCE w Terespolu

16 czerwca 2024 r. grupy taneczne Hip Hop i grupa Show Dance wzięły udział w XVII Otwartym Przeglądzie Tanecznym LOVE TO DANCE o Puchar Starosty Bialskiego. Był to największy sukces w historii zespołów tanecznych działających przy GOK ponieważ zdobyliśmy wszystkie główne nagrody w kat. Show dance. Wyniki:

- I miejsce w kategorii Show Dance 8-10 lat za choreografię " Dziś późno pójde spać"
- GRAND PRIX w kategorii Show Dance za choreografię " Dziś późno pójde spać"
- Wyróżnienie w kategorii Hip Hop za choreografię "Serducho"
- Nagroda dla najlepszej, najbardziej wyróżniającej się tancerki dla naszej Kornelii Gregorczyk
- GRAND PRIX festiwalu Puchar Starosty Bialskiego za choreografię " Dziś późno pójde spać"

Udział Zespołu Ludowego w 58 Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków w Kazimierzu Dolnym

Zespół Ludowy z Sarnak wystąpił podczas 58. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. Festiwal ma charakter konkursu i występują w nim zespoły ludowe z całej Polski. Aby wystąpić w Kazimierzu zespół musiał przejść wcześniej eliminacje powiatowe w Drelowie oraz wojewódzkie w Lublinie. Festiwal w Kazimierzu Dolnym to najważniejsze, prestiżowe spotkanie śpiewaków i kapel ludowych w Polsce.

Gmina Sarnaki bawi się całą rodziną!

14 lipca 2024 r. odbyła się impreza "Gmina Sarnaki bawi się całą rodziną" - potocznie zwana Dniem Sarnak. Pogoda nam dopisała, frekwencja również. Wydarzenie rozpoczęło się XII Gminnym Festiwalem Piosenki Wakacyjnej dla Dzieci, w którym wzięło udział 13 wokalistek. Tego dnia, na scenie, pięknie zaprezentowali się lokalni artyści:

- Zespół Śpiewaczy AURA z GOK w Sarnakach
- Zespół Ludowy z GOK w Sarnakach
- Zespół Ludowy Marysieńki ze Starych Szpaków
- Zespół Śpiewaczy Leśnianki z GOK w Leśnej Podlaskiej
- Kapela sChodowa

Po części ludowo-biesiadnej rozpoczęła się część z muzyką taneczną, podczas której wystąpiły zespoły:

- Freestyle
- Spontan
- oraz Gwiazda Wieczoru - zespół BOYS

Wieczór zakończyła dyskoteka z DJ. Poza sceną było równie ciekawie. Dzieci mogły korzystać z animacji, konkursów i warsztatów, które przygotowały dla nich Animatorzy z pasją oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach. Dorośli mogli skorzystać z ofert stoisk

reklamowych, handlowych i gastronomicznych. Przez cały czas trwania wydarzenia można było posmakować lokalnych przysmaków, a to za sprawą 7 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Sarnaki.

Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci GADUCHA

W dniach 2-4 sierpnia 2024 r. odbyła się 5. edycja Festiwalu Gaducha. Łącznie można było obejrzeć 16 spektakli dla dzieci, podczas których zagrano 13 tytułów w wykonaniu 9 grup teatralnych/ artystów. Ponadto odbył się również koncert dla dzieci, zumba dla dzieci oraz 5 warsztatów tworzenia prostych lalek. Dla dorosłych widzów w tym roku został zaplanowany recital wokalny – aktorski. Podobnie jak w ubiegłych latach Gaducha zawitała do Sarnak, Mierzwic i Serpelic.

Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki -Przystanki Muzyczne 6. Festiwalu im.Bogusława Kaczyńskiego – SERPELICE

W niedzielę 18 sierpnia 2024 r. w kościele w Serpelicach odbył się pierwszy z dwóch koncertów w ramach wydarzenia Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki. Przystanki Muzyczne 6. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego w Białej Podlaskiej. Tego dnia wysłuchano wspaniałych utworów wybitnych Polskich kompozytorów w mistrzowskich wykonaniach śpiewaków operowych, czyli Edyty Piaseckiej, Sławomira Naborczyka, Michała Goławskiego. Zgromadzona publiczność mogła usłyszeć utwory tzw. "Prząśniczka" Stanisława Moniuszki czy "Nokturn cis-moll" Fryderyka Chopina, a także wiele innych.

Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki -Przystanki Muzyczne 6. Festiwalu im.Bogusława Kaczyńskiego-SARNAKI

7 września 2024 r., w kościele parafialnym pod wezwaniem Św. Stanisława BM odbył się drugi koncert muzyki poważnej w ramach wydarzenia "Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki – Przystanki Muzyczne 6. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego w Białej Podlaskiej. W pierwszej części koncertu zabrzmiały takie utwory jak: „Toccata” czy „Fuga d-moll” Johanna Sebastiana Bacha zagrane przez prof. Władysława Szymańskiego na zabytkowych 50 głosowych organach. Przy akompaniamencie tego instrumentu mogliśmy również usłyszeć m.in. „Ave Maria” Michała Lorenca w pięknym wykonaniu prof. Ewy Biegas. Druga część koncertu to pieśni wykonywane już do akompaniamentu fortepianu oraz skrzypiec.

Gminny Dzień Seniora

20 października 2024 r., jak co roku w miesiącach jesiennych, świętowaliśmy wspólnie Gminny Dzień Seniora. Na przybyłych seniorów czekała uczta dla podniebienia, przygotowana przez KGW Korniczanka i Zespół Korniczanie. Każdy Senior otrzymał też podarunek. Na scenie hity z młodości seniorów wygrywał zespół Two&Teraz, który mimo braku miejsca porwał seniorów do tańca a także do śpiewu. W tym roku Gminny Dzień Seniora organizowaliśmy wspólnie z Dziennym Domem "Senior +", który realizował projekt pn. „Akademia Seniora”, w ramach którego to wydarzenie się odbyło.

Cykl koncertów podsumowujących projekt szycia strojów ludowych dla zespołów ludowych działających przy GOK oraz koncert główny w GOK "Moda na ludowe"

W ramach realizowanego projektu pn. "Zakup strojów ludowych dla zespołów wokalnych i tanecznych działających przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach" zostało zorganizowanych sześć koncertów promujących stroje oraz piosenki Południowego Podlasia. Koncerty odbyły się w:

- Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach,
- Środowiskowym Domu Samopomocy w Litewnikach Nowych,
- Domu Senior+ w Hołowczycach
- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Serpelicach
- Szkole Podstawowej w Sarnakach
- Borsukach dla KGW Borsuki i tamtejszych seniorów

Koncert główny odbył się w GOK pn. "Moda na ludowe". Podczas koncertu można było posłuchać jak przebiegała realizacja projektu, jakie były trudności, a także z jakich elementów składały się tradycyjne stroje ludowe. Dopełnieniem były występy artystyczne zespołów z GOK (w nowych strojach) oraz zaproszonych artystów, którzy reprezentowali różne części Podlasia poprzez pieśni, stroje, a także język. Dopełnieniem wydarzenia była wystawa dawnych elementów ubioru ludowego.

3. Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach

W Gminie Sarnaki działają 2 biblioteki: Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach oraz filia biblioteczna w Serpelicach. Siedziba GBP mieści się w tym samym budynku co Urząd Gminy jednak posiada niezależne wejście. Obie biblioteki są przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Poza statutową działalnością (gromadzenie, opracowywanie i wypożyczanie zbiorów) biblioteka w Sarnakach realizowała zadania ponadlokalne – pełniła funkcję biblioteki powiatowej dla bibliotek publicznych powiatu łosickiego. Dotacja uzyskana na działalność ponadlokalną, którą pozyskano z budżetu starostwa łosickiego wyniosła 100 000,00 zł. Do bibliotek wyjeżdżałyśmy (dyrektor i instruktor GBP) 18 razy, byliśmy też w kontakcie telefonicznym i e-mailowym zarówno z bibliotekarzami, jak i z dyrektorami bibliotek. Nasz informatyk również udzielał pomocy bibliotekom powiatu łosickiego. Spotkania z bibliotekarzami dotyczyły m. in.: sprawozdawczości rocznej, pracy z programem bibliotecznym MATEUSZ, różnego rodzaju instruktaży i krótkich szkoleń (m.in. aktualizacji systemu bibliotecznego, prawidłowego prowadzenia dokumentacji bibliotecznej, pomocy przy porządkowaniu zbiorów ze zlikwidowanej filii biblioteki w Górkach). W tym roku przeprowadzono też skontrum w bibliotece w Łosicach.

Z dotacji Organizatora zakupiono i opracowano 144 książki. Z dotacji ministerialnej zakupiono i opracowano 131 książek. Do księgozbiorów GBP w Sarnakach i filii bibliotecznej w Serpelicach wprowadzono też łącznie 442 darów książkowych oraz 13 egzemplarzy Rocznika Ziemi Sarnackiej T. 7/2024.

W bibliotece w Sarnakach przeprowadzono 4 selekcje księgozbioru – z inwentarza usunięto łącznie 861 pozycji: książki zniszczone, zacytane, zbędne. Selekcje książek wymusza brak miejsca na regałach. Wycofane książki przeznaczone zostały na makulaturę, część na boockrossing.

W czytelni internetowej sarnackiej biblioteki można było skorzystać z szeregu bezpłatnych (poza drukowaniem i skanowaniem) e-usług. Użytkownicy korzystali z komputerów samodzielnie lub przy pomocy bibliotekarek. Na jednym komputerze zainstalowany jest portal ACADEMICA pozwalający na korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej objętych prawem autorskim.

Działalność kulturalno – oświatowa biblioteki w 2024 r.

- okolicznościowe wystawki książek,
- promocja działalności biblioteki w mediach społecznościowych,
- konkursy czytelnicze, warsztaty decoupage’u dla dorosłych itp.
- zajęcia dla przedszkolaków oraz uczniów szkoły podstawowej w bibliotece w Sarnakach i filii bibliotecznej w Serpelicach,
- pomoc dla parafii i GOK przy organizacji wydarzenia *Orszak Trzech Króli w Gminie Sarnaki*,
- udział w *Operacji Czysta Rzeka*,
- organizacja, wspólnie z GOK eliminacji gminnych *XL Konkursu Recytatorskiego im. Kornela Makuszyńskiego*,
- współorganizacja wydarzenia ***Gmina Sarnaki Bawi się Całą Rodziną***,
- współorganizacja *Dnia Dziecka*,
- pomoc w organizacji *Gaduchy* w Sarnakach i Serpelicach,
- współorganizacja (z Klubem Genealogicznym w Białej Podlaskiej) *Warsztatów Genealogicznych*,
- współorganizacja *Dożynek Gminno-Parafialnych*,
- organizacja (z GOK) *Narodowego Czytania „Kordiana” Słowackiego*,

– współorganizacja *Biesiady Pieśni Patriotycznej*.

Biblioteka wydała kolejny siódmy tom „Rocznika Ziemi Sarnackiej”. We współpracy ze Szkołą Podstawową w Sarnakach zorganizowano konferencję naukową „Nasza Bohaterska” promującą Rocznik. Wcześniej w bibliotece odbywały się regularnie spotkania komitetu redakcyjnego Rocznika. Podstawą powstania Rocznika jest praca zespołu redakcyjnego. Redaktorzy pracują nieodpłatnie przy tworzeniu czasopisma: pozyskują autorów artykułów, recenzują teksty, tworzą kronikę wydarzeń (jedynie autorzy artykułów dostają honorarium).

W obu bibliotekach funkcjonowały punkty informacji turystycznej, w którym dostępne były materiały dostarczane przez LOT. Dwie bibliotekarki uczestniczyły w trzydniowym szkoleniu wyjazdowym dla pracowników PIT.

Biblioteka współpracowała ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Litewnikach. Grupy – niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo pensjonariuszy – wypożyczały książki i czasopisma.

Biblioteka prowadzi działalność gospodarczą: sprzedajemy – jako wydawca – Roczniki Ziemi Sarnackiej. Zyski przeznaczamy na częściowe pokrycie kosztów wydania kolejnego numeru oraz organizację konferencji naukowych promujących Roczniki. Pozostała działalność gospodarcza, z której zyski przeznaczamy na cele statutowe to: wynajem pomieszczeń w filii bibliotecznej w Serpelicach; wynajem mobilnej sceny widowiskowej, która jest własnością biblioteki (zakupiona z projektu) oraz usługi wymienione w poprzednim punkcie. W 2024 r. biblioteka zarobiła ponad 21 000 zł, z czego znacząca część to zarobek związany ze sprzedażą Roczników.

Należy podkreślić, iż w 2024 r. biblioteka otrzymała prestiżową Nagrodę im. Kierbedziów za działalność biblioteczną przyznawaną przez bibliotekę wojewódzką.

4. Placówki oświatowe

W 2024 r. w Gminie Sarnaki funkcjonują dwie ośmioklasowe szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Akcji V2 w Sarnakach oraz Szkoła Podstawowa w Serpelicach wchodząca w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Serpelicach.

W miesiącu wrześniu 2024 r. naukę w tych szkołach rozpoczęło 281 uczniów (218 w Sarnakach i 63 w Serpelicach) w 19 oddziałach:

- 12 oddziałów w Sarnakach,
- 7 oddziałów w Serpelicach (brak klasy VI)

Średnia uczniów w klasie wynosiła:

- Sarnaki – 18,
- Serpelice – 9

W szkołach podstawowych odbywała się nauka języka obcego:

- języka angielskiego uczyło się 281 uczniów w obu szkołach,
- języka rosyjskiego uczyło się 22 uczniów z klas VII-VIII wyłącznie w szkole w Serpelicach,
- języka niemieckiego 39 uczniów klas VII-VIII, wyłącznie ze szkoły w Sarnakach.

Etaty nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych na rok szkolny 2024/2025 przedstawiają się w następujący sposób:

- w Szkole Podstawowej w Sarnakach zatrudnionych jest 34 nauczycieli (w tym pełnozatrudnionych 28), z czego nauczycieli początkujących – 4, nauczycieli mianowanych – 7 i nauczycieli dyplomowanych – 23;
- w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Serpelicach zatrudnionych jest 16 nauczycieli (w tym pełnozatrudnionych 13), z czego początkujących – 8; mianowanych – 2 i dyplomowanych – 6;
- w Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach zatrudnionych jest 12 nauczycieli (w tym pełnozatrudnionych 9), z czego początkujących- 3, mianowanych- 4 i nauczycieli dyplomowanych – 5.

Etaty pracowników niepedagogicznych:

- Szkoła Podstawowa w Sarnakach zatrudnia 11 pełnoetatowych pracowników obsługi,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Serpelicach- 7 pracowników (6,5 etatu) z tego 4 ¼ w szkole i 2 ¼ w przedszkolu,
- Przedszkole Samorządowe w Sarnakach- 7 pracowników

Obie szkoły wyposażone są w komputery wraz z niezbędnym oprogramowaniem i oprzyrządowaniem. Każda placówka ma możliwość korzystania z Internetu i jest na bieżąco doposażona w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Szkoły prowadzą dożywianie uczniów. Z obiadów korzysta 137 uczniów w Sarnakach i 56 w Serpelicach. Uczniowie otrzymali także pomoc materialną. Stypendia socjalne zostały wypłacone dla 9 osób z terenu gminy, na kwotę 1 600,00 zł. Uczniom wybitnie zdolnym, posiadającym szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe i bardzo wysokie wyniki w nauce wypłacone zostały stypendia:

- 1) w szkole w Sarnakach 47 uczniom, w sumie 11 960,00 zł,
- 2) w szkole w Serpelicach 13 uczniom, w sumie 2 000,00 zł.

W 2024 r. szkoły podstawowe w Sarnakach i w Serpelicach otrzymały dotację celową na wyposażenie w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w wysokości 40 807,13 zł, z czego szkoła w Sarnakach wykorzystwała 31 454,68 zł, a Szkoła w Serpelicach 9 352,53 zł.

W ubiegłym roku szkoły skorzystały z „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025”, który pozwolił doposażyć szkoły w sprzęt i książki - kwota wsparcia finansowego wyniosła 7 000,00 zł.

Gmina otrzymała też środki z Funduszu Pomocy na 4 dzieci z Ukrainy (w tym 3 w szkole w Sarnakach i 1 w przedszkolu w Sarnakach) na ogólną kwotę 30 159,00 zł.

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom, których droga do szkoły i przedszkola przekracza odległości wymienione w ustawie, bezpłatnego transportu. W 2024 r. wszyscy dojeżdżający do szkół i przedszkoli korzystali ze środków transportu PKS-u, z którym gmina podpisała stosowną umowę. Dowóz był organizowany w ramach kursów otwartych, na które zakupiono bilety miesięczne. Trzy linie autobusowe dowożące uczniów uzyskały wsparcie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Gmina finansowała również koszt transportu uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Łosicach lub Przedszkola

Integracyjnego Mali Odkrywcy w Łosicach. Z rodzicami tych uczniów w roku szkolnym 2024/2025 zawarto 8 umów określających zasady zwrotu kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego i opiekuna prywatnym samochodem osobowym. Z tego tytułu w cały 2024 roku koszty poniesione przez gminę wyniosły 77 355,90 zł. Subwencja oświatowa w 2024 roku wyniosła 6 132 041 zł, natomiast wydatki łącznie na szkołę podstawową i zespół szkolno-przedszkolny 8 544 861,46 zł. Różnica w kwocie 2 412 820,46 to koszt własny gminy.

W 2024 roku na terenie gminy funkcjonowały dwa przedszkola samorządowe: uczęszczało do nich zgodnie z Systemem Informacji Oświatowej (stan na dzień 30.09.2024 r.) - 89 dzieci, z czego:

- 1) do Przedszkola Samorządowego w Sarnakach – 68 dzieci;
- 2) do Przedszkola Samorządowego w Serpelicach – 21 dzieci.

Gmina otrzymała dotację z budżetu państwa na dzieci 3-5 letnie w wysokości 268 569,84 zł, środki z gmin, których dzieci uczęszczają do naszych przedszkoli w wysokości 125 565,00 zł, wpłaty rodziców za godziny pobytu dziecka ponad podstawę programową w wysokości 21 943,50 zł. Miesięczny koszt pobytu dziecka w przedszkolu wyliczony wg. ostatniej aktualizacji wyniósł 2 056,71 zł.

Wydatki obu przedszkoli wyniosły 1 850 173,20 zł, z czego Przedszkola Samorządowego w Sarnakach opiewały na kwotę 1 437 070,40 zł, a Przedszkola Samorządowego w Serpelicach wyniosły 413 102,80 zł i są kosztami własnymi gminy.

Na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XXVII/143/2016 z dnia 18 listopada 2016 r. zmienionej uchwałą Nr XXXI/168/2017 Rady Gminy W Sarnakach z dnia 24 stycznia 2017 r. oraz zmienionej uchwałą Nr VII/42/2024 z dnia 25 września 2024 r., wspólną obsługę rachunkowo – finansową placówek oświatowych z terenu Gminy Sarnaki, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach oraz Urzędu Gminy w Sarnakach w zakresie zadań wymienionych w uchwale Nr VII/42/2024 z dnia 25 września 2024 r. prowadzi Centrum Usług Wspólnych w Sarnakach.

5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach

Formy i efekty prowadzonej działalności (opis wykonania i ocena realizacji):

1. Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

- 1) trening kulinarny – uczestnicy wspólnie z instruktorem terapii zajęciowej uczą się przygotować posiłki. Z informacji uzyskanych od opiekunów wynika, iż część uczestników potrafi zaplanować oraz samodzielnie lub w asyście terapeuty przygotować posiłek, czytać ze zrozumieniem przepisy kulinarne, nalewać płyny, wybierać właściwe produkty do przygotowania określonego posiłku, układać jadłospis, dobierać i obsługiwać sprzęt AGD, wybierać właściwe sztuczce i posługiwać się nimi, zmywać i wycierać naczynia. Znają sposoby prawidłowego przechowywania żywności (przetworzonej i surowej). Kultywują tradycje świąteczne poprzez przygotowanie śniadania wielkanocnego oraz wieczerzy wigilijnej (samodzielne przygotowanie potraw i pieczenie ciast). Potrafią przygotować przetwory na zimę z wykorzystaniem uprawianych warzy;

- 2) trening dbałości o wygląd zewnętrzny – terapeuci demonstrując wykonywanie poszczególnych czynności skłaniają podopiecznych, aby starali się dbać o schludny wygląd, mają wyrobione dobre nawyki higieniczne, dbają o własną odzież, regularnie zmieniają bieliznę osobistą, potrafią dobrać odzież stosownie do okoliczności i pogody. Uczestnicy potrafią pracować ręcznie oraz z wykorzystaniem pralki, prasować ubrania. Wyuczone czynności wprowadzają w życie;
 - 3) trening nauki higieny – uczestnicy potrafią dbać o higienę całego ciała, korzystać z przyborów toaletowych, kosmetyków, myć ręce po skorzystaniu z toalety. Nie korzystają z przedmiotów osobistego użytku należących do innych osób. Stosują wyuczone czynności w życiu codziennym;
 - 4) trening umiejętności praktycznych - uczestnicy potrafią obsługiwać sprzęty (samodzielnie lub przy pomocy terapeuty). Potrafią naprawić odzież, przyszyć guzik. Podpisują się na liście obecności we właściwym miejscu. Potrafią odczytać godzinę na zegarze. Dbają o rośliny, pamiętają o podlewaniu, dozują nawóz. Uczestnicy potrafią samodzielnie lub w asyście terapeuty dbać o porządek w pomieszczeniach ŚDS i na posesji, zimą odśnieżać. Poprzez udział w treningach uczestnicy odczuwają potrzebę wdrażania nabytych umiejętności w życie codzienne w domu. Trening umiejętności praktycznych obejmuje również naukę wykonywania drobnych prac stolarskich z wykorzystaniem pracowni rzemieślniczo/technicznej. Uczestnicy potrafią samodzielnie lub przy pomocy terapeuty spożywać posiłki, posługują się łyżką, widelcem, odnoszą naczynia po spożyciu posiłku. Uczestnicy potrafią samodzielnie lub w asyście terapeuty ubierać wierzchnie ubranie (zakładać kurtkę, buty, sznurować obuwie, zapinać suwak). Uczestnicy potrafią zgłaszać potrzeby fizjologiczne, samodzielnie załatwiać potrzeby fizjologiczne. Uczestnicy potrafią samodzielnie lub w asyście terapeuty myć ręce. Uczestnicy potrafią pielęgnować, siać i sadzić rośliny oraz wykorzystywać w praktyce uprawiane warzywa, owoce, zioła oraz rośliny ozdobne;
 - 5) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi – uczestnicy potrafią rozpoznawać nominały pieniężne, dokonywać zakupów, prawidłowo gospodarować własnym budżetem z uwzględnieniem opłat stałych, planować wydatki;
- 2. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:**
- 1) nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy – podopieczni potrafią nawiązać i podtrzymać rozmowę. W indywidualnych przypadkach ze względu na niepełnosprawność występują trudności, dlatego też uczestnicy podczas indywidualnych spotkań m.in. z psychologiem oraz logopedą starają się przezwyciężyć ww. trudności;
 - 2) aktywne słuchanie – uczestnicy podczas grupowych zajęć zarówno z psychologiem, jak też z terapeutami potrafią skupić uwagę na prowadzącym aktywnie słuchając, stosując się do poleceń, wykonując wskazane czynności;
 - 3) znalezienie swojego miejsca w grupie – podopieczni wykonując czynności w poszczególnych pracowniach potrafią odnaleźć własne miejsce w grupie dzięki dostosowaniu prac wskazanych przez terapeutów do indywidualnych potrzeb uczestników;

- 4) zasady pozytywnej komunikacji – uczestnicy poprzez zwracanie uwagi przez członków zespołu wspierająco-aktywizującego potrafią komunikować się z pozostałymi członkami społeczności ŚDS, nie przeszkadzając sobie wzajemnie oraz szanując zdanie innych;
 - 5) umiejętność rozwiązywania konfliktów – uczestnicy rozwiązują spory na zasadzie kompromisu, starając się szanować wzajemnie własne zdanie.
3. **Rodzaje treningów umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej):**

W 2024 r. trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się był realizowany w ramach zajęć logopedycznych, w ramach których organizowane były indywidualne rozmowy, ćwiczenia i zajęcia grupowe. W roku sprawozdawczym z zajęć skorzystało 20 osób z problemami w komunikacji werbalnej. Plan pracy logopedy uwzględnił m.in. prowadzenie treningu umiejętności komunikacyjnych w tym z wykorzystaniem alternatywnych metod porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

4. **Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:**

- 1) rozwijanie zainteresowań literaturą – uczestnicy potrafią wyrażać uczucia, emocje, identyfikować się z postacią odgrywaną, opanowują na pamięć swoje role, nie mają barier przed publicznym występowaniem. Potrafią analizować bajki i teksty terapeutyczne, samodzielnie sięgają po książki i czasopisma;
- 2) rozwijanie zainteresowania Internetem - uczestnicy potrafią obsługiwać komputer, korzystać z komunikatorów elektronicznych, Internetu, potrafią wyszukać żądane informacje;
- 3) rozwijanie zainteresowań audycjami telewizyjnymi oraz radiowymi – uczestnicy relaksują się i odpoczywają oglądając telewizję oraz wysłuchując audycji radiowych.
- 4) rozwijanie zainteresowań plastycznych, muzycznych, technicznych - uczestnicy chętnie spędzają czas przy muzyce śpiewając i grając z wykorzystaniem pracowni muzycznej. Organizowane są zajęcia grupowe poświęcone grom i zabawom z wykorzystaniem Sali gier/biblioteki. Podopieczni biorą udział w innych zabawach, np.: konkursy karaoke. Przygotowują wspólnie z terapeutą ciekawe rozwiązania dekoracyjne.
- 5) udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych – podopieczni ŚDS w Nowych Litewnikach w 2024 r. uczestniczyli w licznych spotkaniach, uroczystościach, imprezach organizowanych zarówno w ŚDS, jak i poza.

5. **Poradnictwo psychologiczne:**

Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem wg. indywidualnych potrzeb Uczestników ŚDS w Nowych Litewnikach. Do dyspozycji uczestników oraz psychologa jest pokój wyciszeń, w którym mogą odbywać się spotkania z większą grupą osób lub pokój relaksacji, gdzie mogą odbywać się spotkania indywidualne. Pokój relaksacji został przystosowany m.in. specjalnie do zajęć indywidualnych, które można prowadzić w dyskretnej i komfortowej atmosferze.

6. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych (opis rozwiązań):

Pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS sprawuje nadzór nad terminami wizyt lekarskich uczestników ŚDS oraz uczestniczy wspólnie z podopiecznymi w kontrolnych wizytach lekarskich (o ile istnieje taka potrzeba i rodzina nie jest w stanie świadczyć takiej pomocy). Pracownik uczy podopiecznych rozpoznawać sygnały i objawy niepokojące, uczy jak zażywać i dawkować leki, zapoznaje ze skutkami ubocznymi.

7. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (opis rozwiązań):

Podobnie jak powyżej realizacją tego zapisu zajmuje się pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS. Uczestnicy otrzymują pomoc i wsparcie podczas załatwiania spraw w urzędach, placówkach ochrony zdrowia, sądach, ZUS, bankach i innych instytucjach. Czynne uczestnictwo rodzin/opiekunów w życiu poprzez zapraszanie na uroczystości na terenie Domu. W razie potrzeby wizyty w środowisku uczestników.

8. Realizacja niezbędnej opieki (opis rozwiązań):

Niezbędna opieka dla Uczestników ŚDS jest zapewniona podczas całego pobytu w ŚDS jak również dojazdu do placówki i z powrotem. Podopieczni ŚDS mają zapewnioną niezbędną opiekę nie tylko podczas zajęć, ale również jeżeli zaistnieje taka potrzeba podczas wizyt w toalecie lub podczas posiłków.

9. Realizacja terapii ruchowej (opis rozwiązań):

Terapia ruchowa jest prowadzona głównie w pracowni terapii ruchowej, gdzie Uczestnicy wspólnie z terapeutą dbają o kondycję. W chwili gdy wszyscy Podopieczni pojawiają się w ŚDS tj. między godziną 8⁰⁰-9⁰⁰ prowadzone są kilkunastominutowe zajęcia mające na celu ogólny rozruch.

Zajęcia sportowe prowadzone w ŚDS:

- 1) Na terenie ŚDS: grupowe i indywidualne, przy wykorzystaniu pracowni terapii ruchowej;
- 2) Poza ŚDS: wycieczki rowerowe, spacer, gry i zabawy sportowe;
- 3) Gry i zabawy jako rekreacja i przygotowanie do wyjazdów reprezentujących Dom na zawodach sportowych;
- 4) Organizacja i udział w zawodach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami Boccia, tenis stołowy;
- 5) Udział w Olimpiadach Specjalnych;
- 6) Fizjoterapia;
- 7) Turystyka i rekreacja;
- 8) Integracja uczestników z innymi osobami niepełnosprawnymi i społecznością lokalną np. spotkania integracyjne, ognisko, kulig, grill itp.;
- 9) Praca indywidualna, zajęcia grupowe;
- 10) Ćwiczenia, gry i zabawy sportowe;
- 11) Wyjazdy integracyjne.

10. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne:

W 2024 r. prowadzone były zajęcia aktywizacyjne w kierunku innych form w tym podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy, jednak na terenie powiatu łosickiego nie funkcjonuje żaden zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej. W przyszłości planujemy utworzenie ZAZ na działce nieopodal ŚDS gdzie możliwe będzie kierowanie osób przygotowanych do podjęcia zatrudnienia.

11. Liczba uczestników dowożonych do ośrodka:

1) średnio w ciągu miesiąca: 40,19

12. Usługi transportowe transportu (własny, wynajęty) opis m.in. średnia liczba przejechanych dziennie km, przewoźnik wynajęty, wymiar zatrudnienia kierowcy/ów, łączny koszt usługi transportowej w trakcie roku itp.

Transport Uczestników do ŚDS odbywa się na zasadach określonych w porozumieniach zawartych z poszczególnymi gminami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania Podopiecznych ŚDS, a mianowicie każda gmina, z której pochodzi podopieczny organizuje transport swoich mieszkańców do ŚDS. ŚDS w Nowych Litewnikach ponosi częściową partycypację w kosztach dojazdu. Jesteśmy też zmuszeni zapewnić transport we własnym zakresie Uczestnicze poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego. Dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON udało się nam zakupić specjalnie przystosowane do tego celu auto. Przy okazji odbieramy także produkty spożywcze ze sklepu Netto w Łosicach. Jednak transport Uczestników jest w naszym przypadku największym kosztem stałym, niestety obawiamy się, że w przypadku braku wsparcia finansowego z zewnątrz może być nam ciężko podołać kosztom dojazdu. Łączny koszt usługi transportowej w trakcie roku wynosi: 109 541,48 zł (ŚDS zgodnie z porozumieniami partycypuje w kosztach na poziomie do 50%, bez wsparcia gmin nie bylibyśmy w stanie poradzić sobie z dowozem Uczestników).

13. Opis współpracy z podmiotami w środowisku lokalnym i jej efektów:

1) rodziny i opiekunowie - (w tym częstotliwość grup wsparcia lub spotkań itp.), współpraca z rodzinami/opiekunami odbywa się na zasadzie spotkań organizowanych w ŚDS, jak również kontaktów telefonicznych w sprawach bieżących. W 2024 r. Pani psycholog prowadziła grupę wsparcia dla rodzin i najbliższego otoczenia Uczestników ŚDS. Ze względu na brak zainteresowania działaniem grupy od 2025 zostały wstrzymana, jednak psycholog, pracownik socjalny czy pozostali członkowie ZWA są do dyspozycji Uczestników, a także ich rodzin;

2) OPS/PCPR – współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej odbywa się na bieżąco, m.in. poprzez udzielanie przez OPS zainteresowanym udziałem w zajęciach organizowanych przez ŚDS kompleksowych informacji dot. procedur związanych ze skierowaniem do placówki. Informację dot. ŚDS potencjalni uczestnicy mogą również uzyskać w PCPR w Łosicach. Liczymy również na współpracę związaną z potrzebą dofinansowań dla podopiecznych wymagających pomocy w zakresie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz dofinansowań do turnusu rehabilitacyjnego;

- 3) PZP, szpitale, lekarze – PZP w Łosicach jak również lekarze z terenu powiatu łosickiego wspierają działalność ŚDS m.in. poprzez przekazywanie informacji o ŚDS potencjalnym uczestnikom, wspomagania sprzętem rehabilitacyjnym/pomocniczym, wypełnianiem zaświadczeń koniecznych do złożenia wniosku o przyjęcie do ŚDS;
 - 4) PUP w Łosicach - nawiązaliśmy współpracę w zakresie kierowania do ŚDS osób bezrobotnych na staże zawodowe oraz prace interwencyjne w celu wsparcia funkcjonowania jednostki, a co za tym idzie zmniejszenia wydatków na bieżące funkcjonowanie. W 2024 r. odbyło się spotkanie z doradcą zawodowym oraz Dyrektorem PUP w Łosicach z Uczestnikami ŚDS z zakresu możliwości oferowanych przez PUP w kierunku osób z niepełnosprawnościami;
 - 5) organizacje pozarządowe - w 2024 r. kontynuowaliśmy współpracę z Bankiem Żywności w Siedlcach, gdzie pozyskujemy produkty spożywcze z nadwyżek producenckich, które następnie wykorzystujemy w pracowni gospodarstwa domowego. Kontynuowaliśmy również współpracę z organizacją Olimpiady Specjalne;
 - 6) kościoły i związki wyznaniowe – stała współpraca z księdzem z lokalnej parafii poprzez udział w spotkaniach okolicznościowych (Boże Narodzenie, Wielkanoc), jak również duchowe wsparcie w postaci przyjmowania sakramentów;
 - 7) placówki kulturalne – ŚDS współpracuje z Ośrodkami Kultury z terenu powiatu łosickiego, występy Uczestników ŚDS oraz dla Uczestników ŚDS;
 - 8) placówki sportowe – w 2024 r. Uczestnicy ŚDS w Nowych Litewnikach brali udział w Olimpiadach Specjalnych oraz Ogólnopolskim Turnieju Boccia w Giżycku. Organizowaliśmy także turniej tenisa stołowego oraz 2-dniowy turniej Boccia dla ok. 10 innych placówek.
 - 9) placówki oświatowe – ŚDS współpracuje z placówkami oświatowymi z terenu powiatu np. często nasz Dom jest odwiedzany przez uczniów oraz przedszkolaków, współpracujemy również z Zespołem Szkół w Sarnakach przy organizacji imprez sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych. Naszym stałym partnerem jest Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łosicach;
 - 10) wolontariusze - w 2024 r. zawarto 1 umowę wolontariatu;
 - 11) inne – ŚDS na bieżąco poszukuje możliwości współpracy, aby w jak największym stopniu rozwiązał się ośrodek, jak również Uczestnicy i personel.
- 14. Jeśli w ŚDS prowadzona jest superwizja (grupowa, indywidualna) krótki opis, częstotliwość spotkań:**
- W ŚDS w Nowych Litewnikach nie prowadzimy superwizji.
- 15. Ocena realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania domu:**

W mojej ocenie realizację zadań ŚDS w 2024 r. oceniam pozytywnie. Przez większą część roku zmagaliśmy się z trudnościami finansowymi z jakimi nie mieliśmy jeszcze do czynienia od początku funkcjonowania Domu. Jednak dzięki zwiększeniu dotacji oraz wsparciu Wojewody pod koniec roku udało się nam dopiąć budżet i uregulować wszelkie zobowiązania. Wszystkie usługi określone w par. 14 rozporządzenia zostały zrealizowane, a wskaźnik zatrudnienia ZWA został spełniony z nawiązką. Chciałbym podkreślić, iż mimo położenia naszego Domu trochę na uboczu

i w najmniejszym powiecie w woj. mazowieckim udało się zatrudnić świetnych specjalistów tj. psycholog, logopeda, fizjoterapeuta, pracownik socjalny, terapeuci i opiekunowie. Dzięki czemu realizacja usług stoi na bardzo wysokim poziomie, o czym może świadczyć wysoka frekwencja oraz kilkanaście osób na liście rezerwowej oczekujących na przyjęcie. Biorąc pod uwagę cały 2024 r., skłaniam się ku dalszemu rozwojowi ośrodka, a także całego kompleksowego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami na terenie naszego Powiatu. Dzięki wzorowej współpracy z Wicewojewodą Mazowieckim oraz podległymi jednostkami dajemy możliwość wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w postaci ŚDS, ale już w 2026 roku swoją działalność rozpocznie także COM. W chwili obecnej prowadzimy także badania dot. zasadności utworzenia na terenie Powiatu Łosickiego ZAZ. W kolejnym roku nie planujemy większych zmian zakresie funkcjonowania Domu. Na pewno skupimy się na dalszym rozwoju, uzupełnianie brakującego wyposażenia pracowni itp.

Dane statystyczne:

1. Liczba **uczestników** według stanu na dzień 31.12.2024 r.:
 - typ **A** 2 w tym (0 „Za Życiem”)
 - typ **B** 33 w tym (0 „Za Życiem”)
 - typ **C** 0 w tym (0 „Za Życiem”)
 - typ **D** 15 w tym (15 „Za Życiem”)
2. Zatrudnienie pracowników domu w trakcie roku w podziale na stanowiska pracy z uwzględnieniem wymiaru etatu oraz wskazaniem czy osoba zatrudniona jest na czas nieokreślony czy na czas określony. W przypadku zatrudnienia przez część roku proszę wpisać okres zatrudnienia:
 - 1) kierownik /dyrektor: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 2) zastępca kierownika/dyrektora - 0,
 - 3) psycholog: 0,75 etatu umowa na czas nieokreślony,
 - 4) terapeuta: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 1 etat umowa na czas nieokreślony
 - 1 etat umowa na czas określony
 - 5) instruktor terapii zajęciowej: 0,
 - 6) terapeuta zajęciowy – 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 7) instruktor terapii – 0,5 etatu umowa na czas nieokreślony,
 - 8) asystent osoby niepełnosprawnej – 0,
 - 9) pielęgniarka - 0,
 - 10) pracownik socjalny: 1 etat umowa na czas nieokreślony
 - 11) opiekun:
 - 1 etat umowa na czas określony
 - 12) pedagog – 0,
 - 13) pracownicy posiadający inne specjalistyczne kwalifikacje zawodowe odpowiadające rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu (wymienić nazwę stanowiska):
 - 1 etat umowa na czas nieokreślony
 - 1 etat umowa na czas określony,

- 14) pracownicy posiadający inne kwalifikacje zawodowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania domu (wymienić nazwę stanowiska)
główny księgowy: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
3. **Wymiar etatów pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego** (kalkulowane do liczby miejsc statutowych)
- typ A 1 etat
 - typ B 7,5 etatu
 - typ C 0 etatu
 - typ D 5,5 etatu.

V. FINANSE GMINY

1. Budżet

Budżet Gminy Sarnaki w 2024 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Sarnaki nr LXXI/396/2023 z dnia 28.12.2023 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 44 137 566,25 zł;
- realizację wydatków na poziomie 46 227 507,59 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 2 799 941,34 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 710 000,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 2 089 941,34 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Sarnaki na 2024 rok. Planowana na 2024 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów zmalał o 1 242 380,61 zł do kwoty 42 895 185,64 zł;
- plan wydatków wzrósł o 947 678,05 zł do kwoty 47 175 185,64 zł;
- plan przychodów wzrósł o 2 190 058,66 zł do kwoty 4 990 000,00 zł;
- plan rozchodów nie uległ zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku budżet Gminy Sarnaki zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 4 280 000,00 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2024 roku, planu na dzień 31 grudnia 2024 roku oraz wykonania za 2024 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela Nr 7 Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	44 137 566,25	42 895 185,64	42 924 841,32	100,07%
Wydatki	46 227 507,59	47 175 185,64	43 949 412,54	93,16%
Wynik	-2 089 941,34	-4 280 000,00	-1 024 571,22	-

Źródło: Opracowanie własne

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

Deficyt został sfinansowany środkami pochodzącymi z:

- Wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 857 731,34 zł;
- Niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 166 839,88 zł.

Dochody ogółem

Dochody budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 42 924 841,32 zł, a ich realizacja stanowiła 100,07% planu wynoszącego 42 895 185,64 zł. Realizację planu dochodów w 2024 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela Nr 8 Realizacja planu dochodów w 2024 r. w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	25 077 261,25	31 079 946,90	31 400 975,09	101,03%	73,15%
Dochody majątkowe	19 060 305,00	11 815 238,74	11 523 866,23	97,53%	26,85%
Razem dochody ogółem	44 137 566,25	42 895 185,64	42 924 841,32	100,07%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela Nr 9 Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	10 491 043,00	12 202 126,04	12 115 450,92	99,29%	28,22%
758	Różne rozliczenia	8 033 787,00	10 267 843,95	10 469 876,13	101,97%	24,39%
600	Transport i łączność	15 698 145,80	8 497 798,42	8 397 786,14	98,82%	19,56%
852	Pomoc społeczna	1 783 701,00	2 550 806,49	2 554 299,97	100,14%	5,95%
855	Rodzina	1 861 371,00	1 865 792,99	1 866 641,51	100,05%	4,35%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	1 865 908,22	1 861 658,22	99,77%	4,34%

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

010	Rolnictwo i łowiectwo	2 442 721,00	1 603 736,44	1 802 663,37	112,40%	4,20%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 508 527,45	1 500 451,85	1 312 214,67	87,45%	3,06%
801	Oświata i wychowanie	327 000,00	748 966,94	800 258,85	106,85%	1,86%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 350 000,00	712 076,90	713 076,90	100,14%	1,66%
700	Gospodarka mieszkaniowa	355 000,00	362 000,00	455 556,84	125,84%	1,06%
926	Kultura fizyczna	195 305,00	446 225,00	219 381,12	49,16%	0,51%
750	Administracja publiczna	64 775,00	86 292,00	208 947,44	242,14%	0,49%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	990,00	121 596,00	121 596,00	100,00%	0,28%
630	Turystyka	24 000,00	24 000,00	22 548,84	93,95%	0,05%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	36 000,00	2 400,00	6,67%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	1 000,00	3 364,40	364,40	10,83%	< 0,01%
851	Ochrona zdrowia	200,00	200,00	120,00	60,00%	< 0,01%
	Razem dochody ogółem	44 137 566,25	42 895 185,64	42 924 841,32	100,07%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Dochody bieżące

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 31 400 975,09 zł, tj. w 101,03% w stosunku do planu wynoszącego 31 079 946,90 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniżej tabela.

Tabela Nr 10 Realizacja planu dochodów bieżących w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	10 491 043,00	12 202 126,04	12 115 450,92	99,29%	38,58%
758	Różne rozliczenia	8 033 787,00	10 162 173,71	10 364 205,89	101,99%	33,01%
852	Pomoc społeczna	1 783 701,00	2 550 806,49	2 554 299,97	100,14%	8,13%
855	Rodzina	1 861 371,00	1 865 792,99	1 866 641,51	100,05%	5,94%
010	Rolnictwo i łowiectwo	642 721,00	1 603 736,44	1 802 663,37	112,40%	5,74%

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 159 811,25	1 045 901,25	939 901,16	89,87%	2,99%
600	Transport i łączność	811 862,00	658 357,42	639 053,82	97,07%	2,04%
801	Oświata i wychowanie	27 000,00	448 966,94	493 369,85	109,89%	1,57%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	100 000,00	182 475,00	183 475,00	100,55%	0,58%
750	Administracja publiczna	64 775,00	86 292,00	176 892,75	204,99%	0,56%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	990,00	121 596,00	121 596,00	100,00%	0,39%
700	Gospodarka mieszkaniowa	75 000,00	75 000,00	104 833,39	139,78%	0,33%
630	Turystyka	24 000,00	24 000,00	22 548,84	93,95%	0,07%
926	Kultura fizyczna	0,00	10 000,00	10 000,00	100,00%	0,03%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	3 158,22	3 158,22	100,00%	0,01%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	36 000,00	2 400,00	6,67%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	1 000,00	3 364,40	364,40	10,83%	< 0,01%
851	Ochrona zdrowia	200,00	200,00	120,00	60,00%	< 0,01%
	Razem dochody bieżące	25 077 261,25	31 079 946,90	31 400 975,09	101,03%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe Gminy Sarnaki w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 11 523 866,23 zł, tj. w 97,53% w stosunku do planu wynoszącego 11 815 238,74 zł. Strukturę zrealizowanych w 2024 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 11 Realizacja planu dochodów majątkowych w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	14 886 283,80	7 839 441,00	7 758 732,32	98,97%	67,33%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	1 862 750,00	1 858 500,00	99,77%	16,13%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 250 000,00	529 601,90	529 601,90	100,00%	4,60%

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	348 716,20	454 550,60	372 313,51	81,91%	3,23%
700	Gospodarka mieszkaniowa	280 000,00	287 000,00	350 723,45	122,20%	3,04%
801	Oświata i wychowanie	300 000,00	300 000,00	306 889,00	102,30%	2,66%
926	Kultura fizyczna	195 305,00	436 225,00	209 381,12	48,00%	1,82%
758	Różne rozliczenia	0,00	105 670,24	105 670,24	100,00%	0,92%
750	Administracja publiczna	0,00	0,00	32 054,69	-	0,28%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 800 000,00	0,00	0,00	-	0,00%
	Razem dochody majątkowe	19 060 305,00	11 815 238,74	11 523 866,23	97,53%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki ogółem

Wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 43 949 412,54 zł, a ich realizacja wyniosła 93,16% planu wynoszącego 47 175 185,64 zł. Realizację planu wydatków w 2024 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela Nr 12 Realizacja planu wydatków w 2024 roku w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	24 909 989,25	31 439 032,06	29 205 728,21	92,90%	66,45%
Wydatki majątkowe	21 317 518,34	15 736 153,58	14 743 684,33	93,69%	33,55%
Razem wydatki ogółem	46 227 507,59	47 175 185,64	43 949 412,54	93,16%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela Nr 13 Realizacja planu wydatków ogółem w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	9 931 626,00	12 154 866,85	11 599 264,85	95,43%	26,39%
600	Transport i łączność	17 702 529,94	10 901 958,36	10 224 483,19	93,79%	23,26%
750	Administracja publiczna	4 677 305,31	6 103 350,20	5 787 592,74	94,83%	13,17%
852	Pomoc społeczna	2 681 804,72	3 611 790,58	3 515 757,17	97,34%	8,00%
010	Rolnictwo i łowiectwo	3 014 500,00	3 325 858,44	3 067 077,73	92,22%	6,98%

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	519 775,00	3 087 057,77	2 885 127,97	93,46%	6,56%
855	Rodzina	1 984 105,05	2 038 775,38	2 019 033,31	99,03%	4,59%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 330 623,17	1 802 634,69	1 728 632,93	95,89%	3,93%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 977 960,00	2 065 647,11	1 700 959,27	82,35%	3,87%
926	Kultura fizyczna	410 129,74	733 220,54	446 558,35	60,90%	1,02%
757	Obsługa długu publicznego	460 000,00	450 000,00	345 993,76	76,89%	0,79%
700	Gospodarka mieszkaniowa	199 958,66	372 377,69	276 705,54	74,31%	0,63%
851	Ochrona zdrowia	110 200,00	134 827,63	127 652,01	94,68%	0,29%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	990,00	121 596,00	121 596,00	100,00%	0,28%
630	Turystyka	76 000,00	86 000,00	67 226,32	78,17%	0,15%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	52 500,00	17 959,00	34,21%	0,04%
758	Różne rozliczenia	129 000,00	129 000,00	17 428,00	13,51%	0,04%
752	Obrona narodowa	1 000,00	3 724,40	364,40	9,78%	< 0,01%
	Razem wydatki ogółem	46 227 507,59	47 175 185,64	43 949 412,54	93,16%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki bieżące

W 2024 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 29 205 728,21 zł, tj. w 92,90% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 31 439 032,06 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela Nr 14 Realizacja planu wydatków bieżących w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	9 338 126,00	11 401 315,85	10 854 829,45	95,21%	37,17%
750	Administracja publiczna	4 677 305,31	5 871 650,20	5 559 501,74	94,68%	19,04%
852	Pomoc społeczna	2 681 804,72	3 611 790,58	3 515 757,17	97,34%	12,04%

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

010	Rolnictwo i łowiectwo	1 174 500,00	2 319 489,44	2 067 542,61	89,14%	7,08%
855	Rodzina	1 984 105,05	2 038 775,38	2 019 033,31	99,03%	6,91%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 567 660,00	1 606 978,15	1 464 766,04	91,15%	5,02%
600	Transport i łączność	1 256 909,67	1 443 448,47	1 251 208,58	86,68%	4,28%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	826 631,50	1 210 989,71	1 139 212,89	94,07%	3,90%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	409 775,00	568 445,22	395 279,34	69,54%	1,35%
757	Obsługa długu publicznego	460 000,00	450 000,00	345 993,76	76,89%	1,18%
700	Gospodarka mieszkaniowa	164 500,00	282 319,03	192 776,02	68,28%	0,66%
851	Ochrona zdrowia	110 200,00	134 827,63	127 652,01	94,68%	0,44%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	990,00	121 596,00	121 596,00	100,00%	0,42%
630	Turystyka	76 000,00	86 000,00	67 226,32	78,17%	0,23%
926	Kultura fizyczna	31 482,00	106 182,00	47 601,57	44,83%	0,16%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	52 500,00	17 959,00	34,21%	0,06%
758	Różne rozliczenia	129 000,00	129 000,00	17 428,00	13,51%	0,06%
752	Obrona narodowa	1 000,00	3 724,40	364,40	9,78%	< 0,01%
	Razem wydatki bieżące	24 909 989,25	31 439 032,06	29 205 728,21	92,90%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe Gminy Sarnaki w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 14 743 684,33 zł, tj. w 93,69% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 15 736 153,58 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

Tabela Nr 15 Realizacja planu wydatków majątkowych w 2024 roku w Gminie Sarnaki wg działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	16 445 620,27	9 458 509,89	8 973 274,61	94,87%	60,86%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	110 000,00	2 518 612,55	2 489 848,63	98,86%	16,89%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 840 000,00	1 006 369,00	999 535,12	99,32%	6,78%
801	Oświata i wychowanie	593 500,00	753 551,00	744 435,40	98,79%	5,05%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 503 991,67	591 644,98	589 420,04	99,62%	4,00%
926	Kultura fizyczna	378 647,74	627 038,54	398 956,78	63,63%	2,71%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	410 300,00	458 668,96	236 193,23	51,50%	1,60%
750	Administracja publiczna	0,00	231 700,00	228 091,00	98,44%	1,55%
700	Gospodarka mieszkaniowa	35 458,66	90 058,66	83 929,52	93,19%	0,57%
	Razem wydatki majątkowe	21 317 518,34	15 736 153,58	14 743 684,33	93,69%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Przychody

Przychody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie 6 353 962,40 zł, (co stanowi 127,33% planu), w tym:

- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych – 377 122,52 zł;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 166 839,88 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 5 810 000,00 zł.

Rozchody

Rozchody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie 710 000,00 zł (co stanowi 100,00% planu), w tym:

- Spłaty kredytów– 550 000,00 zł,
- Spłaty pożyczek – 160 000,00 zł.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

Tabela Nr 16 Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2024 roku w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Wartości (w zł)
Przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych	0,00
Rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	710 000,00
Spadek zadłużenia na koniec roku	710 000,00
Stan zadłużenia na koniec roku	5 100 000,00

Źródło: Opracowanie własne

Zobowiązania

Gmina Sarnaki, na dzień 31.12.2024 r. nie posiada wymagalnych zobowiązań. Niewymagalne zobowiązania wynoszą 1 259 127,40 zł.

Szczegółowe informacje odnośnie wykonania budżetu dostępne są w opublikowanym na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Sarnakach sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Sarnaki za 2023 r.: <https://bip.sarnaki.pl/iv-kwartal-2024-r.html>.

2. Fundusz sołecki

Wykonanie funduszu sołeckiego w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 17 Wykonanie funduszu sołeckiego w 2024 r. w Gminie Sarnaki

LP	Nazwa Sołectwa	Dział	Rozdział	Paragraf	Wyszczególnienie (opis zadania)	Plan na 31.12.2024	Wykonanie na 31.12.2024	Wykonanie planu w %
1	Binduga	921	92109	4210	Wypożyczenie Wiejskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w miejscowości Binduga	6 541,14	6 513,11	99,57
		926	92695	4210	Zakup materiałów do remontu placu zabaw wraz z oświetleniem placu zabaw w Bindudze	2 000,00	1 491,39	74,57
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Bindudze	4 117,60	4 117,58	100,00
		921	92109	4300	Usługa hydrauliczna i elektryczna WODR w Bindudze	6 813,00	6 813,00	100,00
		926	92605	4300	Usługa budowlana grilo-kominka pod wiatą na placu gminnym "Sosnowa Kraina" we Franopolu	3 000,00	3 000,00	100,00
2	Bonin	921	92109	4300	Malowanie ścian zewnętrznych świetlicy w Boninie	0,00	0,00	0,00
		921	92109	4270	Remont świetlicy wiejskiej w Boninie	3 218,81	3 218,81	100,00
		926	92695	6050	Budowa siłowni zewnętrznej w Boninie	17 428,93	17 428,93	100,00
3	Bonin Ogródki	600	60016	6050	Budowa drogi gminnej w miejscowości Bonin-Ogródki	0,00	0,00	0,00
		600	60016	6050	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Sarnaki	16 416,05	0,00	0,00
4	Borsuki	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Borsuki	32 102,49	32 102,49	100,00

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

5	Bużka	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Bużka	17 729,33	17 729,32	100,00
6	Chlebczyn	921	92109	4300	Ułożenie kostki pod budynek przy świetlicy wiejskiej w Chlebczynie	6 200,00	6 200,00	100,00
		921	92109	4300	Usługa równania gruntu przy świetlicy wiejskiej w Chlebczynie	4 638,60	4 637,10	99,97
		754	75412	4300	Montaż klimatyzacji w budynku OSP w Chlebczynie	8 000,00	7 999,99	100,00
		921	92109	4210	Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Chlebczynie	7 791,87	7 767,99	99,69
7	Chybów	700	70005	4210	Zakup plandeki (osłona na wiatę) na placu przy świetlicy wiejskiej w Chybowie	11 070,00	11 070,00	100,00
		921	92109	4210	Zakup i wymiana drzwi w budynku świetlicy wiejskiej w Chybowie	5 000,00	5 000,00	100,00
		921	92109	4300	Zakup i wymiana drzwi w budynku świetlicy wiejskiej w Chybowie	3 000,00	3 000,00	100,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Chybowie	12 970,25	12 915,00	99,57
		700	70005	4210	Zakup grila pod wiatę na placu przy świetlicy wiejskiej w Chybowie	500,00	470,00	94,00
8	Franopol	926	92605	4210	Pielęgnacja zieleni na placu „Sosnowa Kraina” we Franopolu	500,00	65,66	13,13
		600	60016	4210	Zakup tablicy informacyjnej przy drodze gminnej we Franopolu	300,00	208,26	69,42
		926	92605	4300	Rozbudowa wiaty grilowej na placu gminnym "Sosnowa Kraina" we Franopolu	5 950,00	5 949,69	99,99
		926	92605	4300	Usługa budowlana grilo-kominka pod wiatą na placu gminnym "Sosnowa Kraina" we Franopolu	3 000,00	3 000,00	100,00
		600	60006	4270	Remont dróg gminnych we Franopolu	10 023,26	10 000,00	99,77
		926	92605	4210	Doposażenie grilokominka pod wiatą na placu gminnym "Sosnowa Kraina" we Franopolu	750,00	743,76	99,17
		926	92605	4210	Zakup koszy na śmieci na placu gminnym " Sosnowa Kraina" we Franopolu	1 000,00	999,84	99,98
9	Grzybów	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Grzybowie	22 617,66	22 456,85	99,29
10	Hołowczyce Kolonia	600	60016	4270	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Hołowczyce Kolonia	6 231,42	0,00	0,00
		600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej nr 200527W w Hołowczycach Kolonii	15 000,00	15 000,00	100,00
11	Horoszki Duże	921	92109	6050	Utwardzenie placu wokół Wiejskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, na placu gminnym, w miejscowości Horoszki Duże	24 441,67	24 441,67	100,00
12.	Horoszki Małe	600	60013	6050	Opracowanie dokumentacji na budowę chodnika we wsi Horoszki Małe	18 969,65	0,00	0,00

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

13	Klepaczew	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej nr 200506W w miejscowości Zabuże wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego w miejscowości Borsuki, Klepaczew, Horoszki Małe, Horoszki Duże	21 450,30	0,00	0,00
14	Klimczyce	921	92109	4210	Wypożyczenie budynku Wiejskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w miejscowości Binduga	19 626,29	19 626,29	100,00
15	Klimczyce Kolonia	900	90015	4210	Zakup i montaż lamp solarnych w Klimczyce Kolonia	17 660,00	17 660,00	100,00
		900	90015	4300	Zakup i montaż lamp solarnych w Klimczyce Kolonia	2 695,90	2 692,00	99,86
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Klimczyce Kolonia	0,00	0,00	0,00
16	Kózki	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Kózki	18 677,81	18 671,40	99,97
17	Mierzvice Kolonia	700	70005	6050	Budowa altany na gruncie gminnym w Mierzwicach Kolonii	17 656,37	17 656,37	100,00
18	Nowe Hołowczycze	600	60016	4270	Remont nawierzchni drogi działki gminnej "Wygon" w Nowych Hołowczycach	15 570,32	0,00	0,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Nowych Hołowczycach	15 000,00	6 009,68	40,06
19	Nowe Litewniki	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej nr 200514W w miejscowości Nowe Litewniki	28 664,73	28 664,73	100,00
		600	60016	4210	Zakup tablic informacyjno - ogłoszeniowych w miejscowości Nowe Litewniki	3 000,00	3 000,00	100,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Nowych Litewnikach	0,00	0,00	0,00
20	Nowe Mierzvice	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Nowe Mierzvice	18 531,89	18 499,20	99,82
21	Płosków	600	60016	4300	Podcinanie i karczowanie gałęzi na poboczach dróg gminnych we wsi Płosków	2 458,93	2 458,93	100,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Płosków	16 000,00	16 000,00	100,00
22	Płosków Kolonia	600	60016	4270	Remont dróg gminnych wsi Płosków Kolonia	15 978,28	15 911,59	99,58
23	Raczki	700	70005	6050	Ogrodzenie działki na której znajduje się plac zabaw z elementami siłowni	17 802,29	17 000,00	95,49
24	Rozwadów	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Rozwadów	17 875,25	17 859,60	99,91
25	Rzewuszk	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w Rzewuszkach	24 952,39	22 504,95	90,19
26	Sarnaki	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Sarnakach	61 960,20	61 956,33	99,99
		600	60016	4270	Wycinka krzewów i zarośli przy drodze gminnej w Sarnakach	3 000,00	3 000,00	100,00
		921	92109	4210	Zakup materiałów na potrzeby porządkowe i pielęgnacyjne zieleni przy świetlicy w Sarnakach	4 000,00	3 999,31	99,98
		921	92109	4300	Obicie blachą murków przy wejściu do garażu przy świetlicy wiejskiej w Sarnakach	1 000,00	1 000,00	100,00

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

		921	92109	4210	Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Sarnakach	3 000,00	2 999,94	100,00
27	Serpelice	921	92109	6050	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Boninie poprzez montaż ogrzewania	25 000,00	24 886,45	99,55
		600	60016	6050	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Sarnaki	11 334,18	0,00	0,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Serpelice	0,00	0,00	0,00
28	Stare Hołowczycze	926	92695	6050	Budowa siłowni zewnętrznej z elementami placu zabaw przy DD Senior + w Nowych Hołowczycach	7 000,00	7 000,00	100,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Starych Hołowczycach	20 578,96	20 578,96	100,00
29	Stare Litewniki	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Stare Litewniki	22 836,54	22 804,20	99,86
30	Stare Mierzvice	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w Starych Mierzvicach	21 377,34	21 377,34	100,00
31	Terlików	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Terlików	4 012,54	4 000,48	99,70
		921	92109	4300	Wykonanie schodów i chodnika z kostki przy budynku świetlicy wiejskiej w Terlikowie	17 000,00	17 000,00	100,00
32	Zabuże	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej nr 200506W w miejscowości Zabuże wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego w miejscowości Borsuki, Klepaczew, Horoszki Małe, Horoszki Duże	23 347,26	0,00	0,00
Razem						776 369,50	649 158,19	83,61

Źródło: Opracowanie własne

VI. OCHRONA ŚRODOWISKA

W ramach umowy zawartej z Okręgową Stacją Chemiczno – Rolniczą w Lublinie, której przedmiotem było wykonanie prac na rzecz ochrony środowiska w zakresie oceny stopnia degradacji gleb w wyniku działalności gospodarczej człowieka. Czas trwania badań obejmował 2024 rok, w ciągu którego wykonano rolnikom 100 sztuk bezpłatnych badań gleb pod względem analizy polowej i sadowniczej (hH, P, K, Mg). Koszt jaki poniosła Gmina Sarnaki w ramach tego zadania to 1 312,00 zł.

W 2013 roku Uchwałą Nr XXXVI/189/2013 Rady Gminy w Sarnakach z dnia 30 grudnia 2013 roku Rada Gminy przyjęła „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sarnaki na lata 2013-2032”. W ramach tego programu przeprowadzono szczegółową inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Od tego czasu gmina dokonuje sukcesywnie likwidację wyrobów zawierających azbest. W budżecie Gminy Sarnaki corocznie zabezpiecza się środki finansowe na realizację zadań z zakresu usuwania odpadów zawierających azbest. W 2024 roku usunięto 39,99 Mg azbestu z 18 gospodarstw gminy. Zakres rzeczowy zadania obejmował: odbiór, transport oraz przekazanie do unieszkodliwienia materiałów zawierających azbest z gminy Sarnaki. Zadanie zostało zrealizowane przy pomocy funduszy

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z którego pozyskano dofinansowanie w kwocie 15 977,50 zł (stanowiącej 94,01 %), natomiast kwotę 1 018,25 zł (stanowiącą 5,99 %) dołożyła gmina.

Od 1 lipca 2021 r. został uruchomiony system Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), który ma stanowić bazę informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce. System ten został utworzony przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i ma za zadanie wspierać działania w wymianie kopciuchów, a tym samym walkę ze smogiem. W ewidencji mają znaleźć się informacje dotyczące domów mieszkalnych (Deklaracja A) oraz lokali usługowych i budynków publicznych (Deklaracja B). W deklaracji właściciel/zarządca domu ma obowiązek zgłosić wszystkie źródła ogrzewania – ich liczbę i rodzaj oraz podać informacje o ich przeznaczeniu i wykorzystywanych w nich paliwach. Deklaracje można składać elektronicznie (przez profil zaufany) lub w wersji papierowej składanej w siedzibie Urzędu Gminy Sarnaki. O ile elektroniczne deklaracje natychmiast zostają zapisane w CEEB, to deklaracje złożone w formie papierowej wymagają wprowadzenia ich do systemu. Do dnia 31 grudnia 2024 r. do UG Sarnaki wpłynęło 2 765 deklaracji.

Zasoby przyrodnicze Gminy Sarnaki:

Park Krajobrazowy "Podlaski Przełom Bugu" zajmuje 11 000 ha, natomiast otulina 4 540 ha (łącznie 15 540 ha). Zasady ochrony Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” oraz jego otuliny zostały ustalone w Rozporządzeniu Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 20.05.2005 r. (Dz. Urz. woj. Maz. Nr 120, poz. 3563).

Rezerwat przyrody "Zabuże" utworzono w 1983r jest to obszar lasu o powierzchni 34,07 ha położony w Leśnictwie Zabuże - Nadleśnictwo Sarnaki. Został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22 kwietnia 1983 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P.1983.16.91).

Rezerwat przyrody "Kózki" rezerwat faunistyczny o powierzchni 86,12 ha położony jest w północnej części gminy Sarnaki nad rzeką Bug tuż przy moście na trasie Łosice - Siemiatycze. Został utworzony Rozporządzeniem Nr 231 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23.07.2001 r. w sprawie utworzenia rezerwatów przyrody na terenie województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Z 2001r nr 158, poz. 2277).

Rezerwat przyrody Mierzvice – rezerwat florystyczny w pobliżu miejscowości Zabuże, w gminie Sarnaki, w powiecie łosickim, w województwie mazowieckim. Obejmuje wydzielania leśne na terenie leśnictwa Mierzvice, Nadleśnictwo Sarnaki. Zajmuje powierzchnię 12,98 ha. Został utworzony Zarządzeniem 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 czerwca 2010 roku (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 24.08.2010 r., Nr 155, poz. 3827).

Na terenie gminy Sarnaki znajdują się dwa obszary objęte siecią Natura 2000.

- Obszary SOO (zatwierdzone Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r.)
 - PLH 140011 – Ostoja Nadbużańska – 3 308,6 ha
- Obszary OSO (wyznaczone rozp. MŚ z dnia 12.01.2011r.w sprawie Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków – Dz.U. Nr 25, poz. 133 ze zm.)

- PLB 140001 – Dolina Dolnego Bugu– 2 473,9 ha

Sieć ECONET-POLSKA - Gmina Sarnaki leży w zasięgu Wschodniego oraz Północno - Centralnego korytarza ekologicznego, są to dwa z siedmiu głównych korytarzy ekologicznych w Polsce.

Na terenie gminy Sarnaki znajduje się 43 sztuki pomników przyrody – w tym 31 pojedynczych drzew, 1 aleja lipowa, która rośnie wzdłuż drogi prowadzącej do pałacu w Zabuzu, 7 grup drzew, 3 głązy narzutowe.

Administracja w ochronie środowiska

Zezwolenia na usunięcie drzew

Usuwanie drzew i krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy, co wynika z ustawy o ochronie przyrody. Zgłoszeniu podlegają drzewa, których obwody pni na wysokości 5 cm przekraczają:

- 80 cm -w przypadku topoli, wierzby, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
- 65 cm -w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- 50 cm -w przypadku pozostałych gatunków drzew.

W roku 2024 wydano 126 zgód zamiaru usunięcia drzew dla osób fizycznych oraz wydano 12 decyzji dla podmiotów prawnych zezwalających na wycinkę drzew.

Przeprowadzono 29 kontroli przestrzegania obowiązków spoczywających na właścicielach nieruchomości, niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, w zakresie gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych, w tym: posiadanie umowy zawartej z przedsiębiorcą świadczącym usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy oraz częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Program przeciwdziałania bezdomności zwierząt

Działając w ramach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rada Gminy w Sarnakach corocznie podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki”. Program na 2024 rok został przyjęty dnia 26 marca 2024 r. Uchwałą Nr LXXIV/430/2024. Głównym celem Programu było ograniczenie bezdomności zwierząt oraz zapewnianie im prawidłowej opieki.

W 2024 r. gmina miała podpisaną umowę ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt Nowodwór, 21-100 Lubartów w celu odławiania i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Z terenu gminy wyłapano i zapewniono w schronisku opiekę 8 bezdomnym zwierzętom, tj. 4 psom i 4 sukom. Wójt Gminy Sarnaki zawarł 4 umowy adopcyjne dzięki czemu zwierzętom bezdomnym zapewniono nowy dom oraz wszelkie zabiegi weterynaryjne. Zapobieganie bezdomności zwierząt w gminie Sarnaki odbywało się również w ramach pozyskanych środków „Mazowieckiego Programu Wsparcia Zapobiegania Bezdomności

Zwierząt – Mazowsze dla zwierząt 2024”. W ramach zadania wykonano łącznie zabiegów dla 83 szt. zwierząt. Zostało wysterylizowanych 54 szt. kotek, 12 szt. suczek do 20 kg., 3 suki powyżej 20 kg., wykonano zabieg kastracji na 14 kotach samcach. Zaczepowano i wpisano do bazy 80 zwierząt (3 zwierzęta posiadały już czip).

W ramach programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki w 2024 r wydatki na ten cel wyniosły łącznie 74 241,30 zł., z czego pozyskano środki w wysokości 10 000,00 zł z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Zapobieganie bezdomności zwierząt w gminie Sarnaki”.

Koszt odłowienia i zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku - 44 280,00 zł, sterylizacja, kastracja kotek i kotów – 11 780,00 zł, sterylizacja, kastracja suczek – 4 650,00 zł, czypowanie – 2 400,00 zł., usługi weterynaryjne - 10 675,00, zł, oraz odbiór zwłok bezdomnych zwierząt z terenu - 456,30 zł.

Gromadzenie i pozbywanie się nieczystości ciekłych

Przeprowadzono 29 kontroli przestrzegania obowiązków spoczywających na właścicielach nieruchomości, niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, w zakresie gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych, w tym: posiadanie umowy zawartej z przedsiębiorcą świadczącym usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy oraz częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

VII. INFRASTRUKTURA

1. Gospodarka gruntami

Informacja o gruntach stanowiących własność Gminy Sarnaki (stan na dzień 31.12.2024 r.):

Stan gruntów wynosi – 101,0976 ha

w tym:

- Binduga - 0,1201 ha
- Bonin - 0,0900 ha
- Borsuki - 1,2419 ha
- Bużka - 0,3693 ha
- Chlebczyn - 0,3869 ha
- Chybow - 1,1179 ha
- Franopol - 2,7051 ha
- Grzybów - 0,3399 ha
- Hołowczyce - 4,2350 ha
- Hołowczyce-Kolonia - 0,3500 ha
- Horoszek Duży - 0,7621 ha
- Klepaczew - 0,7916 ha

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

- Klimczyce - 0,4100 ha
- Klimczyce-Kolonia - 0,2407 ha
- Kózki - 1,4681 ha
- Nowe Litewniki - 0,7620 ha
- Stare Litewniki - 0,5055 ha
- Mielnik II - 25,1301 ha
- Mierzvice-Kolonia - 2,6785 ha
- Nowe Mierzvice - 0,7905 ha
- Stare Mierzvice - 24,5836 ha
- Płosków-Kolonia - 0,1500 ha
- Płosków - 0,3024 ha
- Raczek - 0,0478 ha
- Sarnaki - 23,4888 ha
- Serpelice - 5,2721 ha
- Terlików - 1,9600 ha
- Zabuże - 0,7977 ha

Stan budynków wynosi – 37 szt.

w tym:

- mieszkalne - 10 szt.
- obiekty szkolne - 4 szt.
- obiekty służby zdrowia - 1 szt.
- obiekty użyteczności publicznej - 3 szt.
- obiekty biurowe - 1 szt.
- OSP - 7 szt.
- inne - 11 szt.

Stan dróg wynosi – 303,2540 ha

w tym:

- Binduga - 2,9148 ha
- Bonin - 8,8376 ha
- Bonin Ogródki - 2,3234 ha
- Borsuki - 34,4889 ha
- Bużka - 13,0967 ha
- Chlebczyn - 9,6828 ha
- Chybów - 14,2823 ha
- Franopol - 13,2928 ha
- Grzybów - 8,0919 ha
- Hołowczyce - 16,6112 ha
- Hołowczyce-Kolonia - 4,6847 ha
- Horoszki Duże - 11,3241 ha
- Horoszki Małe - 3,6112 ha
- Klepaczew - 15,1288 ha

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2024

• Klimczyce	- 0,5200 ha
• Klimczyce-Kolonia	- 5,1063 ha
• Kózki	- 2,8826 ha
• Nowe Litewniki	- 21,2912 ha
• Stare Litewniki	- 10,4920 ha
• Mielnik II	- 3,4077 ha
• Mierzvice-Kolonia	- 7,8733 ha
• Nowe Mierzvice	- 10,8235 ha
• Stare Mierzvice	- 10,4419 ha
• Płosków-Kolonia	- 3,3500 ha
• Płosków	- 5,4197 ha
• Raczki	- 2,5688 ha
• Rozwadów	- 3,1000 ha
• Rzewuski	- 7,5772 ha
• Sarnaki	- 17,5321 ha
• Serpelice	- 17,1318 ha
• Terlików	- 10,1000 ha
• Zabuże	- 5,2647 ha

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. sprzedano następujące grunty:

1. Sarnaki – udział we współwłasności działek nr: 673/2 o pow. 0,0117 ha, 673/5 o pow. 0,1604 ha, lokal nr 6 za kwotę 115 600 zł - Akt notarialny Rep. A nr 1010/2024 z dn. 30.01.2024 r.
2. Sarnaki – udział we współwłasności działek nr: 673/2 o pow. 0,0117 ha, 673/5 o pow. 0,1604 ha, lokal nr 2 za kwotę 128 435 zł - Akt notarialny Rep. A nr 1188/2024 z dn. 05.02.2024 r.
3. Sarnaki – udział we współwłasności działek nr: 673/2 o pow. 0,0117 ha, 673/5 o pow. 0,1604 ha, lokal nr 5 za kwotę 96 600 zł - Akt notarialny Rep. A nr 1327/2024 z dn. 08.02.2024 r.
4. Sarnaki – udział we współwłasności działek nr: 673/2 o pow. 0,0117 ha, 673/5 o pow. 0,1604 ha, lokal nr 4 za kwotę 96 050 zł - Akt notarialny Rep. A nr 1336/2024 z dn. 08.02.2024 r.
5. Sarnaki – udział we współwłasności działek nr: 673/2 o pow. 0,0117 ha, 673/5 o pow. 0,1604 ha, lokal nr 3 za kwotę 96 050 zł - Akt notarialny Rep. A nr /2024 z dn. 30.01.2024 r.
6. Sarnaki – działki nr: 983 o pow. 0,0497 ha, 985 o pow. 0,1115 ha za łączną kwotę 49 187 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 3342/2024 z dn. 16.04.2024 r.
7. Horoszki Duże – działka nr 404 o pow. 0,9656 ha za kwotę 28 500 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 5008/2024 z dn. 20.05.2024 r.
8. Mierzvice-Kolonia – działka nr 243/5 o pow. 0,0164 ha za kwotę 9 756,10 zł - Akt notarialny Rep. A nr 7977/2024 z dn. 12.08.2024 r.

9. Sarnaki – działka nr 651/2 o pow. 0,0081 ha za kwotę 8 500 zł (tereny zabudowane) – Akt notarialny Rep. A nr 8749/2024 z dn. 11.09.2024 r.
10. Sarnaki – działki nr: 8/94 o pow. 0,0143 ha, 8/95 o pow. 0,1981 ha za łączną kwotę 7 586 zł (grunty orne) – Akt notarialny Rep. A nr 10428/2024 z dn. 21.10.2024 r.
11. Sarnaki – działki nr: 8/80 o pow. 0,0049 ha, 8/81 o pow. 0,0486 ha, 8/84 o pow. 0,0320 ha, 8/85 o pow. 0,4132 ha za łączną kwotę 18 140 zł (grunty orne) – Akt notarialny Rep. A nr 10442/2024 z dn. 21.10.2024 r.
12. Zabuże – działka nr 178/10 o pow. 0,0180 ha za kwotę 17 000 zł (tereny zabudowane) – Akt notarialny Rep. A nr 10435/2024 z dn. 21.10.2024 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. nabyto następujące grunty:

1. Klepaczew – działka nr 47/2 o pow. 0,0043 ha (droga) za kwotę 3 200 zł – Akt notarialny Rep. A nr 7740/2024 z dn. 06.08.2024 r.
2. Zabuże – działki nr: 233/3 o pow. 0,0093 ha, 233/5 o pow. 0,0118 ha (droga) za kwotę 15 700 zł – Akt notarialny Rep. A nr 7740/2024 z dn. 06.08.2024 r.
3. Sarnaki – działka nr 882/2 o pow. 0,0009 ha (droga) za kwotę 672 zł – Akt notarialny Rep. A nr 2129/2024 z dn. 07.08.2024 r.
4. Stare Litewniki – działka nr 370/2 o pow. 0,5055 ha (droga) za kwotę 18 000 zł – Akt notarialny Rep. A nr 8356/2024 z dn. 27.08.2024 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. przeniesiono własność wskutek odwołania darowizny następującej nieruchomości:

1. Franopol – działka nr 335 o pow. 0,2923 ha (przekazanie nieodpłatne) – Akt notarialny Rep. A nr 2850/2024 z dn. 09.10.2024 r.

Na dzień 31.12.2024 r. w użytkowaniu wieczystym jest 2,8638 ha gruntów.

W 2024 r. wydano 16 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

2. Gospodarka nieruchomościami

Informacja o nieruchomościach stanowiących własność Gminy Sarnaki (stan na dzień 31.12.2024 r.):

Stan budynków wynosi - 37 szt., w tym:

a) mieszkalne - 10 szt.:

- 1) Hołowczyce-Kolonia nr 21, - budynek murowany, znajduje się na działce nr 132/4 o pow. 0,35 ha, najemca zmarł.
- 2) Sarnaki ul. 3 Maja 17 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/8 o pow. 0,0609 ha, najemcy: Hawryluk Kazimiera i Figat Anna.
- 3) Sarnaki ul. Berka Joselewicza 6 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha, najemcy: Wasilewska Danielina i Dunajko Renata.
- 4) Sarnaki ul. Berka Joselewicza 8 – budynek drewniany, piętrowy, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha. – budynek w ruinie

- 5) Sarnaki ul. Kolejowa 5 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/4 o pow. 0,0119 ha, najemcy: Kalisz Zbigniew, Wawryniuk Arkadiusz.
- 6) Sarnaki ul. Kolejowa 4 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 589 o pow. 0,0338 ha, najemca: Semeniuk Zbigniew, Tomaszewska Aneta.
- 7) Sarnaki ul. 3 Maja 25 – budynek murowany, piętrowy (dom nauczyciela), znajduje się na działce nr 612/1 o pow. 0,0953 ha, (1 mieszkanie jest własnością gminy, najemca: Semeniuk Marianna).
- 8) Sarnaki ul. Piłsudskiego 1, 1A, 1B – budynek drewniany (po Urzędzie Gminy), znajduje się na działce nr 594 o pow. 0,1720 ha, najemcy: Starosielska Ewa, Ilczuk Seweryn.
- 9) Nowe Hołowczyce nr 129 – budynek drewniany, najemca: Grażyna Bajor, Filip i Magdalena małż. Olichwiruk.
- 10) Serpelice nr 83A – budynek murowany (dom nauczyciela), znajduje się na działkach nr: 1230/10 o pow. 0,7026 ha, 1306/3 o pow. 0,0774 ha, 1268/12 o pow. 0,3138 ha, najemcy: Dydycz Jolanta, Filipiuk Krystyna, Puch-Zdunek Beata, Wójtowicz Justyna, Sawczuk Dorota.

b) obiekty szkolne - 4 szt.:

- 1) Hołowczyce nr 79 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 747 o pow. 0,7700 ha, najemcy: Anna Korowajczuk, Anna Stachowicz.
- 2) Nowe Litewniki nr 40 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha.
- 3) Sarnaki, ul. 3 Maja 27 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 612/2 o pow. 0,6893 ha.
- 4) Serpelice nr 83 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 1230/10 o pow. 0,7026 ha.

c) obiekty służby zdrowia - 1 szt.:

Sarnaki, ul. Kilińskiego 3 - budynek murowany, piętrowy, znajduje się na działce nr 673/5 o pow. 0,1604 i 673/2 o pow. 0,0117 ha (w budynku znajdują się lokale użytkowe i lokale mieszkalne)

d) obiekty użyteczności publicznej - 3 szt.:

- 1) Sarnaki, ul. Dzikowa 6 - budynek murowany (przedszkole), znajduje się na działce nr 20 o pow. 0,4801 ha,
- 2) Serpelice nr 83C - budynek murowany (przedszkole), znajduje się na działkach nr: 1230/10 o pow. 0,7026 ha, 1306/3 o pow. 0,0774 ha, 1268/12 o pow. 0,3138 ha,
- 3) Sarnaki, ul. Teatralna 1 - budynek murowany (siedziba GOK), znajduje się na działce nr 591 o pow. 0,3350 ha.

e) obiekty biurowe - 1 szt.:

Sarnaki ul. Berka Joselewicza 3 - budynek murowany, piętrowy (siedziba Urzędu Gminy), znajduje się na działkach nr: 646/1 o pow. 0,0870 ha, 646/2 o pow. 0,0114 ha, 691/1 o pow. 0,0441 ha, 648/3 o pow. 0,0491 ha.

f) OSP - 7 szt.:

- 1) Borsuki nr 44 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 560 o pow. 0,6479 ha,
- 2) Chlebczyn nr 84 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 307/1 o pow. 0,3402 ha,

- 3) Grzybów nr 5 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 149/2 o pow. 0,1835 ha,
- 4) Klepaczew nr 27 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 27 o pow. 0,1919 ha,
- 5) Stare Mierzvice nr 62a - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 8 o pow. 0,1500 ha,
- 6) Terlików nr 12 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 93 o pow. 0,84 ha,
- 7) Sarnaki, ul. Teatralna nr 1A - budynek murowany, znajduje się na działkach nr: 591 o pow. 0,3350 ha, 594 o pow. 0,1720 ha.

g) inne - 11 szt.:

- najem - 1 szt.:
Zabuże nr 10 – budynek poszkolny, murowany, znajduje się na działkach nr: 296/5 o pow. 0,1086 ha, 299/7 o pow. 0,1154 ha.
- bezpośredni zarząd - 5 szt.:
 - 1) Sarnaki, ul. 3 Maja 4a - oczyszczalnia ścieków, znajduje się na działce nr 1198 o pow. 1,88 ha,
 - 2) Chybów nr 106A - hydrofornia, znajduje się na działce nr 742 o pow. 0,1079 ha,
 - 3) Sarnaki, ul. Kilińskiego 3 - budynek gospodarczy murowany (obok Ośrodka Zdrowia), znajduje się na działkach nr: 673/5 o pow. 0,1604 i 673/2 o pow. 0,0117 ha,
 - 4) Sarnaki ul. Berka Joselewicza (8) - (tzw. Getto), komórka murowana, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha,
 - 5) Sarnaki, ul. Piłsudskiego 1 - budynek gospodarczy, murowany (obok starej gminy), znajduje się na działce nr 594 o pow. 0,1720 ha.
- inne formy - 5 szt.:
 - 1) Hołowczyce nr 79 - budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 747 o pow. 0,7700 ha,
 - 2) Nowe Litewniki nr 40 - budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha,
 - 3) Nowe Litewniki nr 40 - budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha,
 - 4) Zabuże nr 10 - budynek gospodarczy murowany (obok budynku poszkolnego), znajduje się na działkach nr: 296/5 o pow. 0,1086 ha, 293/10 o pow. 0,0841 ha,
 - 5) Zabuże nr 10 - domek campingowy drewniany (obok budynku poszkolnego).

VIII. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE

1. Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia mające swoje siedziby na terenie Gminy Sarnaki są zrestrukturyzowane i od lat działają w oparciu o kontrakty zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia. Opiekę zdrowotną na poziomie specjalistycznym zapewnia obejmujący swym zasięgiem cały powiat łosicki Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Łosicach.

Gmina Sarnaki na swoim terytorium posiada **dwa ośrodki zdrowia** świadczące opiekę w zakresie podstawowych usług medycznych:

1. Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Hołowczycach - Nowe Hołowczyce 15, 08-220 Sarnaki;
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia VENA w Sarnakach – ul. Kilińskiego 4B, 08-220 Sarnaki.

Dodatkowo w Gminie funkcjonuje **Poradnia Stomatologiczna** w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „EVAN” przy ul. Kilińskiego 3, 08-220 Sarnaki.

Natomiast **apteka**, w której można zaopatrzyć się w produkty lecznicze, leki apteczne, wyroby medyczne i inne artykuły np. suplementy diety znajduje się przy ul. Kilińskiego 5, 08-220 Sarnaki.

2. Działania ratowniczo - gaśnicze

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe Gminy Sarnaki w 2024 roku zapewniało 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Dwie z nich należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, zwane dalej OSP działają w następujących miejscowościach: Sarnaki, Chlebczyn, Rzewuszk, Grzybów, Hołowczyce, Litewniki, Mierzvice, Klepaczew, Serpelice i Borsuki.

Jednostki cały czas wyposażane były w niezbędne sprzęty do działań ratowniczych oraz działań związanych z miejscowymi zagrożeniami. Strażacy z jednostek OSP z terenu Gminy brali udział w szkoleniach doskonalących w komorze dymowej, szkoleniach podwyższających kwalifikacje w zakresie działań ratowniczych, szkoleniach z konserwacji sprzętu ratowniczego znajdującego się na wyposażeniu jednostki, a także szkoleniach w zakresie pierwszej pomocy. Strażacy brali również udział w ćwiczeniach doszkalających oraz były organizowane zawody sportowo-pożarnicze OSP oraz MDP. Na terenie Gminy Sarnaki funkcjonuje 4 Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. W 2024 roku OSP KSRG Sarnaki pozyskało samochód ratowniczo-gaśniczy. Wykonano modernizację budynku strażnicy OSP Stare Litewniki oraz kontynuowano modernizację budynku strażnicy OSP Hołowczyce. Inwestycje te przyczyni się do podniesienia sprawności bojowej strażaków, oraz zapewni optymalne warunki przechowywania sprzętu bojowego.

Tabela Nr 18 Udział w działaniach Jednostek OSP Gminy Sarnaki w roku 2024

Jednostka	Požary	Miejscowe zagrożenie	Alarm fałszywy	Wyjazd gospodarczy	Razem
OSP KSRG Sarnaki	17	69	1	18	106
OSP Stare Hołowczyce	5	21	0	6	32
OSP KSRG Serpelice	5	47	0	9	61
OSP Chlebczyn	2	2	0	0	4
OSP Stare Litewniki	1	3	0	3	7
OSP Borsuki	0	1	0	0	1
OSP Klepaczew	0	1	0	0	1
OSP Rzewuszk	2	1	0	0	3
OSP Mierzvice	0	0	0	0	0
OSP Grzybów	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

3. Analiza bezpieczeństwa na terenie Gminy Sarnaki

W analizowanym 2024 r. w rejonie służbowym obejmującym Gminę Sarnaki zaistniało 52 przestępstwa takie jak: 29 przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, 3 przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece, 2 przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, 1 przestępstwo dotyczące kłusownictwa. Ponadto zatrzymano 8 nietrzeźwych kierujących. Na terenie gminy Sarnaki doszło do 124 wykroczeń, z czego 63 wykroczenia to wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (m.in. zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, kierowanie pojazdami przez osoby nieposiadające uprawnień, kierowanie pojazdami innymi niż mechaniczny w stanie nietrzeźwości, przekroczenia dopuszczalnej prędkości). Pozostałe 61 wykroczeń to wykroczenia porządkowe takie jak: wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym samorządowym i społecznym, wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej, wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego, wykroczenia z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wykroczenia dot. Szkodnictwa leśnego, polnego, ogrodowego. Ponadto na terenie Gminy Sarnaki w 2024 roku zostało przeprowadzonych przez policję 483 interwencji.

Elementem wpływającym na stan bezpieczeństwa gminy jest ilość przeprowadzonych w tym okresie procedur Niebieskie Karty. W minionym roku wszczęto 5 procedur. Zakończonych zostało 2, natomiast 3 są nadal prowadzone.

Rejon Gminy Sarnaki obsługiwany jest przez jednego dzielnicowego, wspieranego przez funkcjonariuszy Ognia Patrolowo – Interwencyjnego, Ognia Ruchu Drogowego, a także Prewencję Kryminalną. Celem zapobieżenia ewentualnym zjawiskom kryminalnym i patologiom społecznym dzielnicowy starał się dotrzeć do każdej rodziny, rozpoznawał problemy, prowadził pogadanki i spotkania środowiskowe (48) oraz udzielał porad prawnych. Dla eliminacji przemocy w rodzinie nadużywania alkoholu realizowano procedurę Niebieska Karta w rodzinach, kierowano wnioski o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, utrzymywano stałą współpracę z Samorządem Lokalnym, PCPR, GOPS, Sądami, Placówkami oświatowymi i DPS.

Ważną informacją jest również promowanie aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, oraz Moja Komenda. Za jej pomocą każdy obywatel może wskazać miejsca w których zagrożone jest bezpieczeństwo lub porządek publiczny, umożliwiając one łatwiejszy kontakt z Policją. Aplikacje te dostępne są na stronie www.policja.pl.

W 2024 roku na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa zaznaczonych zostało 16 miejsc zagrożonych. takich jak 3 spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, znęcanie się nad zwierzętami, 2 grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, 3 dzikie wysypiska śmieci, 1 akty wandalizmu, 3 wałęsające się bezpańskie psy, 2 kłusownictwo, 1 niestrzeżone przejście przez tory.

Komenda Powiatowa Policji w Łosicach w ramach swoich kompetencji prowadzi działania zmierzające do ograniczenia wymienionych zjawisk.

IX. ZAKOŃCZENIE

Rok 2024 był dla Gminy Sarnaki rokiem pełnych dobrych i rozwojowych pomysłów.

Zrealizowaliśmy szereg zaplanowanych w budżecie planów inwestycyjnych, skupiając się na dobru mieszkańców. Stawialiśmy na bezpieczeństwo i komfort, a także na życie społeczne naszych mieszkańców. Realizacja zadań inwestycyjnych nie byłaby możliwa bez wsparcia ze środków pozabudżetowych. Gmina Sarnaki od wielu lat skutecznie wykorzystuje środki ze źródeł krajowych, jak i wspólnotowych. Pozwala to na przeprowadzenie przedsięwzięć bardziej złożonych i kosztownych, których realizacja wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców i atrakcyjność gminy. Dzięki otrzymanym środkom z zewnątrz udało nam się wyremontować i przebudować drogi, chodniki, oświetlenie, stworzyć również miejsca zabaw dla dzieci i siłownię dla młodzieży i dorosłych. Dokonano przebudowy remizy strażackiej oraz doposażono świetlice wiejskie, w których odbywają się nie tylko imprezy okolicznościowe, warsztaty, ale jest to przede miejsce umożliwiające organizację spotkań dla mieszkańców. Czynnie działające koła gospodyń wiejskich to część naszej kultury i życia społecznego.

W ramach pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, udało nam się zakupić nowy autobus szkolny z przeznaczeniem na potrzeby dowozu uczniów do szkół prowadzonych przez Gminę Sarnaki.

W 2024 r. Gmina Sarnaki pozyskała również dofinansowania ze źródeł zewnętrznych oraz podpisała umowy na zadania, których zakończenie planowane jest w następnym roku lub późniejszych latach. Dzięki współpracy z innymi podmiotami i instytucjami udało nam się zrealizować kilka projektów, np.: zakupiono wyposażenie dla OSP Sarnaki, wykonano prace renowacyjne, remontowe oraz budowlane kościoła w Horoszkach Dużych, realizowano program „Czyste Powietrze”.

Warto wspomnieć o kulturze, odgrywającej bardzo ważną rolę w życiu mieszkańców, którzy chętnie uczestniczą w licznych wydarzeniach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach oraz Gminę Sarnaki. Zachęcam również do skorzystania z oferty Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach oraz filii bibliotecznej w Serpelicach, które posiadają bardzo obszerny księgozbiór.

Niewątpliwie rozwój Gminy Sarnaki jest zależny od wskaźnika zadłużenia, które od 2018 r. znacząco się zmniejszyło i w dalszym ciągu zmniejsza. Budżet naszej gminy to nie tylko liczby – to narzędzie, dzięki któremu możemy realizować cele ważne dla mieszkańców. Rok 2024 przyniósł wiele działań i inwestycji, które były możliwe właśnie dzięki odpowiedzialnemu gospodarowaniu środkami publicznymi.

Należy wspomnieć, że informacje zawarte w „Raporcie o stanie Gminy Sarnaki za rok 2024” są skorelowane ze sprawozdaniem wykonania budżetu gminy za miniony rok. Oba dokumenty stanowią ważną podstawę do oceny pracy Wójta przez Radę Gminy w Sarnakach. To właśnie na podstawie tych dokumentów radni podejmują decyzję o udzieleniu wotum zaufania oraz absolutorium za wykonanie budżetu. Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy

Sarnaki za miniony rok zawiera szczegółowe dane dotyczące realizacji planu finansowego, w tym: wydatki i dochody w klasyfikacji budżetowej z podziałem na działy, rozdziały i paragrafy, wydatki w układzie zadaniowym, który pokazuje, jakie konkretne cele i działania zostały sfinansowane w ramach budżetu. Takie zestawienie pozwala nie tylko ocenić prawidłowość realizacji budżetu, ale także zobaczyć, jak środki publiczne zostały wykorzystane na poszczególne zadania – np. edukację, inwestycje drogowe, pomoc społeczną, kulturę czy ochronę środowiska. W powyższym raporcie dane finansowe zostały zaprezentowane w przekroju tematycznym i funkcjonalnym, co pozwala lepiej zrozumieć, jak konkretne wydatki i inwestycje wpływały na realizację zadań publicznych, rozwój lokalny i poprawę jakości życia mieszkańców. Zamiast skupiać się wyłącznie na klasyfikacji budżetowej, pokazujemy efekty i cele działań, jakie zostały osiągnięte dzięki środkom finansowym. Przejrzystość danych służy lepszemu zrozumieniu budżetu przez mieszkańców, radnych oraz wszystkie osoby zainteresowane finansami gminy.

Dzięki zaangażowaniu pracowników urzędu, radnych, mieszkańców, jednostek organizacyjnych i wszystkich lokalnych instytucji udało się zrealizować wiele ważnych projektów – tych większych i tych mniejszych, ale równie potrzebnych. Zadbaliśmy o inwestycje, rozwój edukacji, poprawę infrastruktury i działania społeczne. Wiemy jednak, że przed nami jeszcze sporo do zrobienia.

Każdy rok przynosi nowe wyzwania, ale też nowe szanse. Wierzimy, że dzięki współpracy, otwartemu dialogowi i wspólnej trosce o naszą „małą ojczyznę”, możemy osiągnąć jeszcze więcej.

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom za zaufanie, wsparcie i aktywność. To właśnie Wy jesteście siłą tej gminy.

Zachęcam wszystkich do zapoznania się z treścią niniejszego dokumentu oraz zapraszam do merytorycznej dyskusji nad poziomem realizowanych zadań oraz określeniem kierunków i priorytetów dalszego rozwoju Gminy Sarnaki.

Z wyrazami szacunku
Wójt Gminy Sarnaki

/-/ Grzegorz Arasymowicz

WYKAZ TABEL

1. Tabela Nr 1 - Rynek napojów alkoholowych w Gminie Sarnaki (stan na dzień 31.12.2024 r.)	8
2. Tabela Nr 2 - Wykaz sołectwa w Gminie Sarnaki	14
3. Tabela Nr 3 - Struktura wydatków GOPS w 2024 roku w podziale na zadania.....	28
4. Tabela Nr 4 – Struktura wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych w 2024 r.....	30
5. Tabela Nr 5 - Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 r.	31
6. Tabela Nr 6 - Kalendarz imprez Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach w 2024 r.	44
7. Tabela Nr 7 - Podstawowe dane budżetowe	69
8. Tabela Nr 8 - Realizacja planu dochodów w 2024 r. w Gminie Sarnaki	70
9. Tabela Nr 9 – Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	70
10. Tabela Nr 10 – Realizacja planu dochodów bieżących w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	71
11. Tabela Nr 11 - Realizacja planu dochodów majątkowych w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	72
12. Tabela Nr 12 - Realizacja planu wydatków w 2024 roku w Gminie Sarnaki	73
13. Tabela Nr 13 - Realizacja planu wydatków ogółem w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	73
14. Tabela Nr 14 - Realizacja planu wydatków bieżących w 2024 roku w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	74
15. Tabela Nr 15 - Realizacja planu wydatków majątkowych w 2024 roku w Gminie Sarnaki wg działów klasyfikacji budżetowej	76
16. Tabela Nr 16 - Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2024 roku w Gminie Sarnaki	77
17. Tabela Nr 17 - Wykonanie funduszu sołeckiego w 2024 r. w Gminie Sarnaki	77
18. Tabela Nr 18 - Udział w działaniach Jednostek OSP Gminy Sarnaki w roku 2024	89